Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 110 (5101).
17 МАЙ 1983 й.
СЕШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Йиллик план—муддатидан илгари

ТОШКЕНТНИНГ 2000 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ШАҲАР ИНДУСТРИЯСИ ОДИМИ

Шаҳар саноат корхоналарининг коллективлари 1 Май байрамини ҳамда Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб, реализация ҳажми ва асосий халқ хўжалиги буюмлари ишлаб чиқариш бўйича беш йилликнинг учинчи йили тўрт ойлик давлат планини 28 апрелда муваффақиятли бажардилар.

Шаҳар статистика бошқармасининг маълумотларига қараганда, саноат маҳсулоти реализация қилиш бўйича шу йилнинг тўрт ойлик плани 101,5 процент адо этилди. Меҳнат унумдорлиги топшириққа нисбатан 102,4 процентни ташкил этди. Ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиш суръати ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 105,4 процентни ташкил этди. Меҳнат унумдорлиги эса 1982 йилнинг январь-апрель ойларига нисбатан 3,4 процент ўсди. Ишлаб чиқариш ҳажмининг меҳнат унумдорлигини юксалтириш эвазига ўсиши 64,8 процентни ташкил этди.

Товар маҳсулотини реализация қилиш бўйича тўрт ойлик давлат топшириғини шаҳарнинг барча корхоналари бажарди.

Шаҳар районларида йилнинг тўрт ойида саноат ишлаб чиқариш планининг бажарилиши ва ўсиш суръати қуйидаги маълумотлар билан изоҳланади:

Шаҳар районлари	Реализация бўйича планнинг бажарилиши, процентларда: 1983 йилнинг мартида	1983 йилнинг январь-апрелида	Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан ўсиш суръати, процентларда: Реализация бўйича	Ишлаб чиқариш ҳажми бўйича	Меҳнат унумдорлиги бўйича	Шу йилнинг январь-апрелида планга қўшимча маҳсулот реализация қилиш бўйича социалистик мажбуриятнинг бажарилиши, процентларда
Шаҳар бўйича	101,7	101,5	103,6	105,4	103,4	132,6
Акмал Икромов райони	103,4	103,5	105,0	105,4	104,3	220,0
Киров райони	101,4	101,9	105,1	105,3	103,1	135,2
Куйбишев райони	100,0	101,1	104,6	104,7	103,0	110,4
Ленин райони	102,3	101,9	102,3	104,3	102,9	154,6
Октябрь райони	102,1	102,0	106,8	106,2	105,7	109,5
Собир Раҳимов райони	102,8	102,3	105,8	106,6	106,1	125,3
Сергели райони	101,3	101,7	110,2	109,9	105,6	128,2
Фрунзе райони	100,7	100,8	101,7	102,3	101,4	121,6
Ҳамза райони	102,8	101,3	101,0	106,1	103,3	141,5
Чилонзор райони	102,0	102,0	107,2	109,5	104,0	100,3

1983 йилнинг январь-апрель ойида Тошкент саноати планга қўшимча 17 миллион 989 минг сўмлик маҳсулот реализация қилди. Шу жумладан, Акмал Икромов райони 1464 минг сўмлик, Киров райони 1217 минг сўмлик, Куйбишев райони 2207 минг сўмлик, Ленин райони 2319 минг сўмлик, Октябрь райони 1642 минг сўмлик, Собир Раҳимов райони 1879 минг сўмлик, Сергели райони 1196 минг сўмлик, Ҳамза райони 4142 минг сўмлик, Фрунзе райони 1216 минг сўмлик, Чилонзор райони 642 минг сўмлик планга қўшимча маҳсулот ишлаб чиқардилар.

Ишлаб чиқариш ҳажмини ўстиришда электрон-техника, «Узбекхлопкомаш»га қарашли машинасозлик, электротехника, химия-фармацевтика, 1-автомобиль ремонти, кўнмўйна, 10-автомобиль ремонти, 9-шина ремонти, резина-техника буюмлари, шампан винолари, 1-ун заводлари; «Средазкабель», «Сигнал» ишлаб чиқариш, «Ташкентпиво», «Матбуот» полиграфия, Тошкент мебель ишлаб чиқариш, «Узглавдревпром»га қарашли «Тошкент» ёғочни қайта ишлаш, «Ташгорместпром»га қарашли «Октябрь 50 йиллиги» тикувчилик, «Ташкентхлеб» бирлашмалари; миллий музика асбоблари, мебель ойналари, бадиий буюмлар, бош кийимлар, кўн-галантерея, тамаки фабрикалари, «Жилстрой» трестига қарашли 4-йирик панелли уйсозлик, қурилиш материаллари, 2-нон маҳсулотлари, «Центрогазэнергоремонт», «Ташгазэнергоремонт» ва бошқа комбинатлар юксак суръатларга эришдилар.

Шаҳар индустрияси январь-апрель ойи давомида мамлакат халқ хўжалигига 9 та компрессор, 25 та йигирув машинаси, 2 та экскаватор, 94 та сеялка, 50 та пуркагич аппарат, 21 минг жуфт ҳар хил пайпоқ, 75 минг дона ички ва устки трикотаж, 20 минг жуфт чарм пойафзал, 4616 тонна омухта ем, 98 тонна макарон маҳсулотлари етказиб берди.

Кўпгина корхоналар шартномадаги мажбуриятларини бажариб, муҳим халқ хўжалиги буюмлари ишлаб чиқариш ва буюртмачиларга етказиб бериш бўйича тўрт ойлик топшириқни муваффақиятли адо этдилар.

Ҳозир — меҳнат календарида май ойи давом этмоқда. Қўлга киритилган суръатни бўшаштирмай ойлик планларни юксак техник-иқтисодий кўрсаткичларга эришиш билан муваффақиятли бажариш айни пайтда жуда ҳам зарур.

Ҳар бир меҳнат коллективи Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейи шарафига юксак социалистик мажбуриятлар олиб меҳнат қилмоқда. Шаҳар саноат, транспорт ва алоқа корхоналари коллективлари ана шу мажбуриятларни шараф билан амалга оширмоқлари, шаҳар индустрияси йиллик ҳамда беш йиллик план-топшириқлари н и муваффақият билан бажарилишига муносиб ҳисса қўшмоқлари лозим.

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

АВВАЛДАН ТАРАДДУД КЎРАЙЛИК

Кузги-қишки даврдаги ишларга тайёргарликни назорат қилиш бўйича шаҳар комиссиясининг биринчи мажлиси бўлиб ўтди. Унга Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси В. О. Козимов раислик қилди.

Турар жойларнинг инженерлик коммуникацияларини ўз вақтида ремонт қилиш бўйича тадбирлар плани белгиланди. Тошкент иссиқлик тармоқлари корхонаси, «Ташгаз» бирлашмаси, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети уй-жой бошқармаси, Ленин район Совети ижроия комитети, турар жой кооперативлари фаолиятини координация қилиш бўлими раҳбарларининг қишга қандай тайёргарлик бошланганлиги тўғрисидаги ахборотлари тингланди. Қишнинг совуқ кунларига тайёргарликка жиддий эътибор бериш зарур эканлиги таъкидлаб ўтилди. Бу ишда расмиятчиликка, масъулиятсизл и к к а ўрин бўлмаслиги керак. Ўтган йилги қиш сабоқларидан етарли хулоса чиқариш даркор.

ТРАНСПОРТЧИЛАР

ЎРНАК КЎРСАТИБ

Марказлашган усулда юк ташиш автомобиль трестига қарашли 103-автокорхона коллективи пойтахт юбилейини зарбдор меҳнат вахтасида туриб кутиб олишга қарор қилган. Корхонанинг Т. Бозорбоев, М. Шварёв бошлиқ бригадалар коллективлари юбилей шарафига зиммаларига оширилган социалистик мажбурият қабул қилишди. Бу коллективлар юбилей кунигача ўн биринчи беш йилликнинг уч йиллик план топшириқларини бажаришга аҳд қилишган. Улар қатор муваффақиятларга коллектив ўртасида меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, машинанинг техник созлигига эътиборни кучайтириш каби омиллар натижасида эришмоқдалар.

БУГУН

корхона ҳайдовчиларидан А. Асқаров, В. Харковский, П. Сусловлар ўз ички имкониятларини қайтадан кўриб чиқиб, юбилей кунигача йиллик планларни бажаришни мўлжаллаб, зиммаларига социалистик мажбурият қабул қилишди. Эндиликда, корхона ҳайдовчилари ўртасида шонли санага меҳнат туҳфаси ҳозирлаш анъанавий тусга кирган.

▲ **Пойтахтимиздаги экскаватор заводи коллективи Тошкентнинг 2000 йиллигини муносиб меҳнат туҳфалари билан кутиб олиш учун социалистик мусобақани кун сайин қизитмоқда. Бу ерда мусобақада пешқадамлик қилаётган илғорлар кўпчиликни ташкил этади. Г. Ким ана шундай илғорлардан саналади. У кунлик план топшириқларини мунтазам 130—140 процентга етказиб бажаришга эришмоқда.**

СУРАТДА: Г. Ким.

М. Нуриддинов фотоси. ▲

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

✦ КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан МПЛА — Меҳнат партияси Раиси, Ангола Халқ Республикаси Президенти Ж. Э. душ Сантуш 16 майда Москвага амалий дўстлик визити билан келди.

Шу куни Катта Кремль саройида Совет — Ангола ҳужжатлари имзоланди.

КПСС ва МПЛА — Меҳнат партияси ўртасида ҳамкорлик қилиш тўғрисидаги битимни КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андропов билан Жозе Эдуарду душ Сантуш имзоладилар.

1983—1984 йилларда СССР билан АХР ўртасида маданий ва илмий ҳамкорлик қилиш тўғрисидаги протоколни А. А. Громико ва МПЛА — Меҳнат партияси Марказий Комитетининг аъзоси, АХР ташқи ишлар министри П. Жоржи имзоладилар.

КПСС билан МПЛА — Меҳнат партияси ўртасидаги партиявий алоқалар планини Б. Н. Пономарев ва МПЛА — Меҳнат партияси Марказий Комитетининг халқаро алоқалар билан шуғулланувчи секретари А. Ван Дунен (Мбинда) имзоладилар.

✦ 16 май куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андроповнинг МПЛА — Меҳнат партияси Раиси, Ангола Халқ Республикаси Президенти Жозе Эдуарду душ Сантуш билан учрашуви бўлиб ўтди.

Дўстлик ва ҳамжиҳатлик муҳитида ўтган суҳбат чоғида халқаро вазиятнинг баъзи бир муҳим проблемалари ва, аввало, Африка қитъасининг жанубидаги аҳвол, шунингдек Совет —Ангола икки томонлама муносабатларига доир масалалар кўриб чиқилди.

✦ 16 май куни халқ депутатлари Тошкент область Советининг сессияси бўлди. Сессия қатнашчилари КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумларининг қарорлари асосида аҳолига маиший хизмат кўрсатишни янада ривожлантириш ва яхшилаш тадбирларини, шунингдек областдаги маданий-маиший комплекслар фаолиятини яхшилаш масалаларини муҳокама қилдилар.

Депутатлар область Советининг капитал қурилиш ва бинокорлик материаллари саноати доимий комиссиясининг ҳисоботини ҳам тингладилар.

Москваликларнинг янги ташаббуси—амалда

ЯКДИЛЛИК БИЛАН

Москвалик илғор қурувчиларнинг қурилиш ишлари сифатини яхшилашга қаратилган ташаббусини тошкентлик бунёдкорлар тобора кенг қўллаб-қувватламоқдалар.

Москваликларнинг «Қурилишнинг юксак сифатига — бунёдкор кафолати!» шиорини Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг шаҳар хўжалиги объектларини капитал ремонт қилиш бошқармаси коллективи ҳам якдиллик билан қўллаб-қувватлади. Барча ремонт қурилиш бошқармаларида ва бригадаларида москваликларнинг қурилиш ишлари сифатини яхшилашга қаратилган очиқ Мурожаат-хати қизғин муҳокама қилинди.

Бу қимматли ташаббусни 1-ремонт қурилиш бошқармасининг Д. Бобоев, 3-қурилиш ремонт бошқармасининг Г. Симхович, 10-ремонт қурилиш бошқармасининг К. Антопулослар етакчилигидаги бригадалар қизғин қўллаб-қувватладилар ва ўз зиммаларига оширилган социалистик мажбурият олдилар. Улар биринчи навбатда капитал ремонтдан чиқарилаётган объектларни юксак сифат билан топширишга бел боғладилар.

БРАКСИЗ ИШЛАЙМИЗ

Москваликларнинг «Қурилишнинг юксак сифатига — бунёдкор кафолати!» шиори остидаги ташаббусини Тошкент шаҳар қурилиш Бош бошқармасининг Пардозлаш тресги бунёдкорлари ҳам қизғин қўллаб-қувватладилар. Трестнинг барча бошқармалари ва бригадаларида Мурожаат-хатни муҳокама қилишга бағишланган митинглар бўлиб ўтди. Уларда коллективлар янги қўшимча мажбуриятлар қабул қилишиб, қурилиш ишлари сифатини яхшилашга, браксиз ишлашга, қурувчиларнинг юксак унум билан ишлаши учун зарур бўлган шарт-шароитларни муҳайё этишга аҳд қилдилар.

Трест коллективи шу билан бирга яқинлашиб келаётган Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш учун курашмоқда. Барча ички резервларни юбилей шарафига олинган социалистик мажбуриятларни ва умуман ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йили план-топшириқларини муваффақиятли бажаришга қаратмоқдалар.

Ғафур Ғуломнинг 80 йиллигига

Тўла асос билан айтиш мумкинки, Ғафур Ғулом Совет Ўзбекистони адабиётида бутун бир даврдир.

Ш. Р. РАШИДОВ.

Атоқли ўзбек совет шоири, Ленин мукофоти ва СССР Давлат мукофотининг лауреати, Ўзбекистон ССР халқ шоири Ғафур Ғулом туғилган кунга 80 йил тўлди. Шу кунларда республикамизнинг ҳамма бурчакларида бу сана кенг нишонланмоқда. Шоир ижодига бағишланган кечалар, таниқли ижодкорлар билан учрашувлар, шеърият оқшомлари бўлиб ўтмоқда. Аллома шоирнинг оташин сатрлари янграмоқда, унинг асарлари кўргазмалари ташкил этилмоқда.

Ғафур Ғулом номини барча қардош республикаларда, кўплаб чет элларда яхши билишади. Бу зукко, меҳмондўст, дўстларга бағри очиқ инсоннинг фазилатлари тилларда достон бўлган эди. Асарлари эса республикамиз чегарасидан чиқиб, қардош ўлкаларга, кўплаб чет мамлакатларга парвоз қилди.

Ғафур Ғулом асарлари совет даврининг ўзига хос бадиий солномасидир. Уларда коллективлаштириш даврининг ҳаяжонли манзаралари ҳам, Улуғ Ватан урушининг суронли кунлари ҳам, урушдан кейинги тинч меҳнат онлари-ю, совет кишиларининг фаровон ҳаёт учун кураши ҳам ўзининг ёрқин инъикосини топган. Бу асарлар ижод аҳли учун ўзига хос маҳорат мактаби ҳамдир.

Бугун пойтахт адабий жамоатчилиги шоир юбилейини тантанали суратда нишонлайди. Юбилей кечаси Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат Академик Катта театри биносида ўтказилади.

Газетамизнинг биринчи ва учинчи саҳифаларида шоирнинг қаламкаш дўстлари ва шогирдларининг дил сўзлари, адабий ва ижтимоий фаолиятининг турли қирралари ҳақидаги мақолалар билан танишасиз.

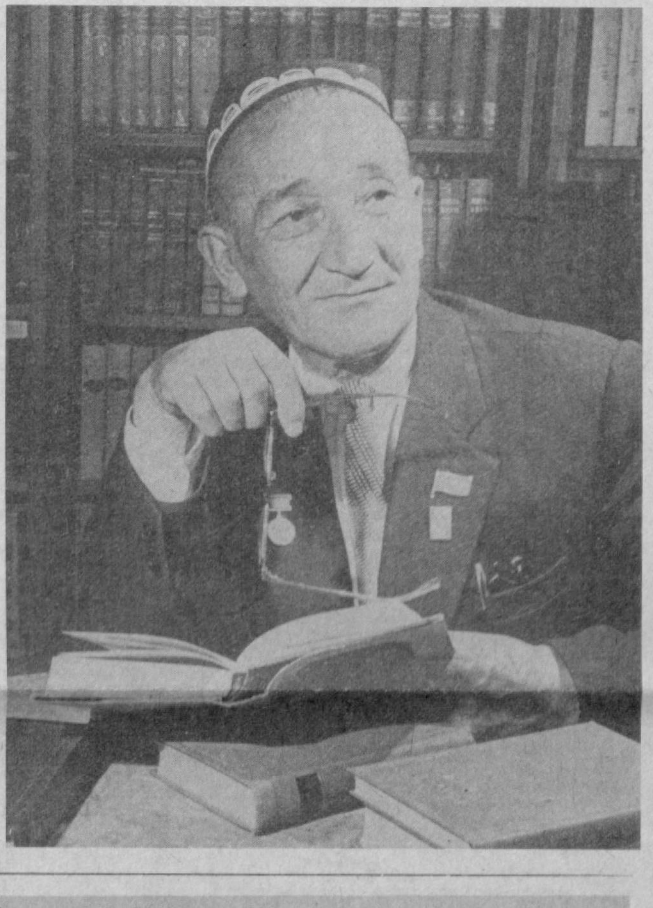

Воҳид ЗОҲИДОВ.

Буюк санъаткор

Ғафур Ғулом ўз биографиясини қуйидаги садоқат, севги ва миннатдорчилик сўзлари билан тугатади:

«Халқим, Ватаним кундан-кунга гуллаб, улуғ коммунистлар партияси раҳбарлигида социализмдан коммунизм сари бормоқда. Мен ҳам шу қаторда, шу улуғ машинанинг битта зарур винти бўлиб умрим охиригача хизмат қиламан.

Улуғ ва енгилмас Ватанимизнинг халқлари жаҳон бўйлаб тинчлик бўлишини истайдилар. Мен шу саодатли тинчлик айёмларининг ва коммунизм қураётган совет халқининг камтарин куйчисиман».

Шоирнинг ҳаёти ҳақида бундан ҳам лўнда ва ҳаққоний қилиб айтиб бўлармикан!..

Улуғ Октябрь революцияси бошлаб берган янги тарихнинг илк жонкуярларидан, шу янги тарих бошлаб берган янги адабиётнинг бешиги бошида турган, унинг равнақига улкан ҳисса қўшган сўз санъаткорларидан биридир Ғафур Ғулом.

Кўп миллатли совет халқи ҳамда адабиётининг бу атоқли арбоби, ҳамиша ва ҳар масалада революцион бадиият ижодкори, бепоён диёримиз фарзанди кўпинча, мен Шарқ шоириман, деб такрор-такрор айтишни севарди. Тасодифий эмаски, унинг СССР Давлат мукофотига сазовор бўлган тўплами ҳам «Шарқдан келаётирман» деб аталган эди.

Оташин коммунист, интернационалист, гуманист учун бу нарса кенг ва теран маънога эга. Бу билан у, биринчидан, барча бошқа халқларни ва қитъаларни ҳам эъзозлаган ҳолда ўз ижодининг асосий мавзуини белгилаб ва таъкидлаб кўрсатган бўлса, иккинчидан, ўзининг Шарқдан эканлиги, бир қисми Ленин ва унинг партияси туфайли озод ва бахтиёр бўлган, бошқа қисмлари уни асрлар мобайнида хўрлаб ва зўрлаб келган мустамлакачиларга қарши қаҳрамонона кураш олиб бориб, ўз тонги сари дадил бораётган Шарқ билан фахрланган эди.

Ғафур Ғулом улкан мутафаккир, файласуф ижодкордир. У ҳеч қачон воқеалар ортидан юрмади, аксинча, воқеалар билан ҳамнафас ёки олдинда бўлди. У, ўта масъулиятли ва нотинч замонамизда ҳайқириқли денгиз тўлқинлари янглиғ қайноқ ҳаёт ҳодисаларини ташқаридан туриб томоша қиладиган эмас. Йўқ, унинг ўзи тўлқинларнинг узвий қисмига, рамзига айланиб кетади, шу тўлқинлар бағрида яшаб, шу тўлқинларда ҳаётнинг асл маъносини кўради, шу тўфонлар ва ҳайқириқлардан достон тўқийди. Энг муҳими, шундан иборатки, у воқеликдаги мураккаб сирлар уммонига теран заколи ғаввосдек шўнғийди ва ҳар нарсадан зўр ҳамда ҳар нарсани белгилайдиган шу воқелик қонуниятларига, уларни билиш ва эгаллашга қадар етиб боради, шу билан ўз шеъриятига ажойиб қудрат бахш этади.

Ҳа, Ғафур Ғулом шеърияти чуқур ҳаёт фалсафаси ва актив кураш диалектикаси билан суғорилгандир. Аввало шу билан ажралиб туради шоир ижоди ва шу билан жанговардир. Бундай фалсафий теранликда Ғафур Ғулом бизнинг ҳозирги адабиётимизда беқиёсдир ҳамон. Бу масалада шоир ўз халқининг янги адабиётида ўзига хос бир мактаб яратди.

Айтиш мумкинки, Ғафур Ғуломнинг, хусусан, «Вақт», «Соғиниш», «Сен етим эмассан», «Мен яҳудий», «Шум бола» ва бир неча бошқа асарлари фалсафий мазмундорлиги ва бадиий комиллик жиҳатидан ҳозирги замон поэзиясининг дурдоналаридандир...

Унинг энг яхши асарлари аввало ва айниқса кўп миллатли совет бадиий маданиятининг олтин хазинасидан мустаҳкам ўрин олгани, мамлакатимиздаги деярли барча тилларга ва хорижий маданий дунёдаги аксар тилларга таржима этилгани ҳеч тасодифий эмас. Кўп асрли ўзбек адабиётининг синалмаган, демак, машаққатли сўқмоқларидан юриб ўз тенгдошлари билан ўзлари яратган ва бойитган янги шеъриятнинг катта йўлига чиқиб олган Ғафур Ғулом ўз халқи адабиётининг дунё ва Иттифоқ миқёсига кўтарилишига салмоқли улуш қўшди.

Ғафур Ғулом ўзининг дастлабки мурғак, лекин жиддий ва дадил ижодий одими —«Гўзаллик нимада?» номли илк эълон қилинган (1923 йил) шеъридаёқ асрлар мобайнида ўзбек адабиётида кенг тарқалган тор традицияларни орқада қолдириб, янги эстетик тартиб— қоидани, янги ҳаёт яратишга хизмат қиладиган ижод принципларини ўртага ташлаган ва бутун яратувчилик фаолияти программасини белгилаб олган эди.

Йигирма яшарли йигитча учун бу шеър ва унда илгари сурилган ғоя чиндан ҳам ўша вақтларда ажойиб муваффақият эди. Ўша вақтдаёқ шу ғояга риоя қила бошлади шоир. У, ўша вақтларда бизда бошланган баҳодирлик ва бунёдкорлик ишларида ҳақиқий гўзалликнинг тажассумини кўрди, куйлади, ардоқлади ва гўзалликни ана шундай тушунишга, унга амал қилишга, ўзининг эстетик кредоси ва унинг учун олиб борган курашига бутун қайноқ ижодий умри бўйи содиқ қолди. Унинг биринчи ва асосий улуғворлиги сири, даставвал, шундадир.

(Давоми 3-бетда).

Ҳалима ХУДОЙБЕРДИЕВА

Ғафур Ғулом хотирасига

Шаҳрим, Сендан бир дарё оққан эди арслонвор
Билмам қачон шиддатдан, шижоатдан толди ул.
Шаҳрим, бу кеч мен Сендан сўрайдиган сўзим бор
Айт, қачон, қай бурчингда мангу ухлаб қолди ул.
Балки ухлагани йўқ, ёдлаётир «Ёдгор»ни
«Ўғригина бола»си балки шу шом устида
«Қиз қилиқли бўлар» деб тўкиб ишқининг борин
Балки ҳамон қалами авжи илҳом устида.
Навбаҳор, атр бўйлар урилмоқда димоққа
Ё қай чаманда ниҳон, шеър ёзар ими-жими...
Ё қўшни қиз боғидан ўрик ўғирламоққа
Ҳамид Олимжон билан девор ошиб кетдими?
Балки, балки минбарда фашистга ўлим тилаб
Гулдираган шеърлари қайта ўқилаётир.
«Сен етим эмассан» деб ўзгалар бошин силаб
Ўз жўрасин ғамидан тутдай тўкилаётир.
Қандоқ фиғон тортмади, лаб босиб туриб чўққа
Қандоқ тиклолди етти ердан синган жонини.
Ким етти букилмайди ногоҳ учирса ўққа
«Бўйларига гул ўлчаб ўстирган» ўғлонини.
Балки«карвон йўлида етим бўтадек» бўзлаб
Меросий соғинч. Сўзга сўзни улаётибди.
Информбюромизнинг башоратидан сўзлаб
Балки ғолиб, яланг тўш «Шарқдан келаётибди»
Балки мендан сўнг ҳам Сен болаларга бўл деб бош
Учирма қушларимни етказгил деб вояга
Илк кўклам чечагини, кипригида қалқиб ёш
Қўш қўллаб узатмоқда Муҳаррамхон аяга.
Балки «червонец» олиб белидаги чорсидан
«Қиз юракнинг қони» деб қўйиб ишқу-биносин
Бугун катта тўй, тонг-ла, келтиргандир Чорсудан
Суюк Олмос опанинг қўлидаги хиносин
Гарчанд бу кеч соғинчдан кўзимизга дунё тор
Гарчанд бу кеч соғинчдан бўғзимизда шўру-талх.
Айтинг шундай отани қайси фарзанд унутар,
Шундай содиқ ўғлондан кўнглин узар қайси халқ?!
Шаҳрим. Сендан бир дарё оққан эди арслонвор...

БУГУН — ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИДА

ЎЗГАРИШНИНГ БОШЛАНИШИ

Тўқимачилик комбинатининг Юнусободдаги 2-филиали коллективининг ўтган йилги эришган кўрсаткичлари билан шу кунларда амалга ошираётган ишларни чоғиштирганда катта фарқни кузатиш мумкин. Корхона ташкил қилинганига уч йил бўляпти. Яширишнинг ҳожати йўқ: ўтган йил буюк мамлакатимизнинг 60 йиллиги шарафига ташкил қилинган социалистик мусобақада фаол иштирок этиб, улкан марраларга эришган шаҳар корхоналари қаторида филиал жуда ҳам ночор аҳволда қолган эди. Тўғри, коллектив «СССР 60 йиллигини муносиб кутиб оламиз!», «Меҳнат ютуқларимиз — СССР 60 йиллигига!» шиорлари остидаги мусобақага қатнашгандек ҳам бўлди. Аммо шиорлар шиорлигича қолиб кетди. Филиал ишчилари кўзланган кўрсаткичга эриша олмадилар.

Камчиликнинг асосий сабаби энг аввало кадрларнинг тажрибасизлиги ва қўнимсизлиги бўлса, иккинчидан бу ердаги меҳнатни ташкил қилишнинг йўналишлари, меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича тадбиқ этиладиган чора ва тадбирларнинг ҳаммаси ҳам ишлаб чиқаришга тўла-тўкис жорий қилинган деб бўлмасди. Ишга кечикиб келиш ҳоллари, касб ва ишга масъулият туйғусини ҳис қилмаслик, шунингдек кетма-кет такрорланадиган прогуллар ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръатига таъсир қилмасдан қолмасди, албатта. Бу ердаги шунга ўхшаш қатор камчиликлар кўзга дарров ташланмаса-да, аслида жиддий салбий натижа берди.

Филиал белгиланган планнинг атиги ярмидан кўпроғинигина уддалашга муваффақ бўлди.

Корхона бош инженери Р. Муҳаммадазизовнинг айтишича, филиал ташкил этишга этилди-ю, тезда эсдан чиқарилди. Ҳолбуки бу ерда ҳам бошқа корхоналардаги сингари одамлар меҳнат қилади, тер тўкади. Аммо ана шу ишлаётган одамларга эътибор етарли эмас эди. Улар учун бу ерда фаол меҳнатни давом эттиришни таъминлайдиган шарт-шароитлар муҳайё қилиниши керак эди. Аммо... Бу ердаги ошхонада тайёрланадиган овқатларнинг ўзи тўқувчи бўлиш орзусида филиал остонасига қадам қўйган ўнлаб ёшларнинг ҳафсаласини пир қилди. Сменаларни алмаштириш учун ишчиларга ажратилган автобуслар эса гоҳ келарди, гоҳида «командировка»га кетарди. Булар бир қарашда майда-чуйда сабаблар бўлиб туюлиши мумкин. Бироқ ана шу майда-чуйдалар келтириб чиқарадиган оқибат кўламини эса ҳеч нарса билан қоплаб бўлмайди.

Филиалда мавжуд нуқсонларга барҳам бериш, цех ва участкаларнинг яхши ишлашини таъминлайдиган энг муҳим чораларни тезда кўриш масаласи беш йилликнинг марказий йили бошланиши арафасида яна бир карра жиддий муҳокама қилинди. Камчиликларни тугатиш тадбирлари белгиланди. Муҳокама пайтида ишни дастлаб меҳнат интизомидан бошлаш кераклиги ва бундан кейин ҳам юксак меҳнат интизомини вужудга келтириш учун курашни давом эттиришга якдиллик билан қарор қилинди.

Албатта, кўриладиган ҳар бир чора ва тадбирларнинг натижаси ижобий бўлиши керак. Филиалда шундай бўлди. Цех ва участкалар, ҳатто, бригадалараро меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ишдаги масъулиятсизликларга барҳам бериш асосида юксак унумдорликка эришиш учун мусобақа қизғин бошлаб юборилди. Ишчиларнинг меҳнат шароити анча яхшиланди. Дастлабки натижалар чакки бўлмади. Филиал тўқувчилари январь ойида 344 минг метр ўрнига салкам 400 минг метр мато ишлаб чиқаришга муваффақ бўлдилар. Февраль—март ойлари кўрсаткичлари эса янада қувончли бўлди. Январь ойидан ҳозирга қадар филиалда прогулчилар, ишдан бесабаб кетиб қолиш ҳоллари кескин камайди. Уч ойлик муддат учун бу албата, катта муваффақиятдир.

Ҳозирги кунларда филиал коллективи шаҳримизда оммавий тус олган Тошкентнинг 2000 йиллигини муносиб меҳнат туҳфалари билан кутиб олиш ҳаракатига қўшилиб, фидокорона меҳнат қилмоқда. Кўплаб ишчилар йиллик план-топшириқларини пойтахт юбилейига қадар бажариш мажбуриятини олишган. Т. Коршунова, Н. Клинкина, Н. Астанчикова, М. Ғиёсова, М. Гарипова ва Г. Ўтаганова сингари пешқадам тўқувчилар қўлга киритаётган ютуқлар бугунги кунда умумий план-топшириқларни бажаришга салмоқли ҳисса бўлиб қўшилмоқда. Бу фидоилар муваффақият — интизом меваси эканлигини жуда яхши билишади. Шунинг учун яхши меҳнат қилишади. Филиал пойтахтимиз юбилейи йилида 4 миллион 300 минг метр мато тайёрлаб бериши керак. Тўқувчилар бу маррани муваффақият билан забт этишга ишонадилар.

С. САИДОВ.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ЭНГ ЯХШИ БРИГАДА

БЕРЛИН. Дитер Гермс бошчилик қилаётган қурувчилар бригадаси 258 соатда битта квартирани топширмоқда. Бу бригада Магдебургдаги Ольфенштедт уй-жой комплексини барпо этмоқда. Бригада республика бинокорлари орасида энг юқори кўрсаткичларга эришмоқда. Коллектив дастлабки тўрт ой ичида йиллик топшириқнинг қарийб 40 процентини бажарди, пландан ташқари 60 та квартирани фойдаланишга топширди.

Бизлар Совет Иттифоқидаги ҳамкасбларимиз ва ГДР қурилиш академияси мутахассислари билан биргаликда, деб ҳикоя қилади Д. Гермс. Иш сифатини яхшилаш билан бир вақтда меҳнат самарадорлигини оширишнинг янги-янги имкониятларини доимо қидирамиз. Бизлар ҳозирдаёқ капитал харажатларни 15 процент қисқартиришга ва шу тариқа беш йиллик охирига мўлжалланган мақсадга эришишга муваффақ бўлдик. Бу йил биз ишлаб чиқариш мавжуд нормаларини 5 процентдан ошириб бажариш мажбуриятини олдик.

ШОНЛИ САНА

ГАВАНА. Кубада умумхалқ байрами — Миллий қўзғолон кунини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа кенг қулоч ёйди. 1953 йилнинг 26 июлида Фидель Кастро бошчилигидаги бир гуруҳ ватанпарварлар Монкада казармасини қаҳрамонона штурм қилдилар. Бу эса мамлакатда революцион ҳаракатнинг юксалишига олиб келди. Натижада 1959 йилда Батистанинг машъум диктатураси ағдариб ташланди. Республикадаги кўпгина корхоналарнинг коллективлари шонли сана шарафига ўз зиммаларига олинган оширилган ишлаб чиқариш мажбуриятларини муваффақиятли бажармоқдалар.

Юбилей йилида Озодлик оролининг портчилари ғоят яхши меҳнат қилмоқдалар. Улар тўрт ой ичида 2,6 миллион тонна турли юк ортиб, туширдилар. Бу ўтган йилнинг худди шу давридагига қараганда деярли 90 минг тонна кўпдир.

Гаванадаги «Хосе марти» металлургия комбинатининг ишчилари апрель ойи планини 109 процент адо этдилар. Улар бир кунда 1.450 тонна пўлат эритиб, корхонада меҳнат унумдорлиги жиҳатидан рекорд ўрнатдилар.

ИЛМИЙ-ТЕХНИКА ИЖОДИЁТИ

БУХАРЕСТ. Руминиядаги Сату-Маре уъезди меҳнаткашлари илмий-техника ижодиёти самаралари уъезд марказида очилган виставкада намойиш қилинган. Виставка экспозицияга машинасозлик, химия саноатлари, енгил саноати ва қишлоқ хўжалиги учун хилма-хил приборлар, ускуналар, мосламалар, узеллар ва деталлар қўйилган. Сату-Маре ишчилари ва мутахассислари беш йилликнинг икки йили давомида қарийб 4 мингта рационализаторлик таклифи киритдилар. Бу таклифларни жорий этишдан олинган иқтисодий самара 1,5 миллиард лейдан ортди.

Руминияда илмий-техника ижодиёти оммавий характер касб этган. Бу ерда ёш ихтирочилар конкурслари мунтазам равишда ташкил этилади. Новаторлар ва рационализаторлар ҳаракатида иштирок этиш завод ва фабрикаларда ўтказилаётган социалистик мусобақанинг энг муҳим мезонларидан биридир.

17 АСР ИЛГАРИ

Бундан 16 йил муқаддам америкалик археологлар Бразилиянинг Рио-де-Жанейро кўрфазида сув остидан қадимги римликларнинг иккита вино ёки май солинадиган хумсимон шаклдаги идишларини топишган эди. Ўтган йилнинг сентябрь ойида ғаввослар яна шу жойдан жуда кўп қадимги буюм парчаларини топишди.

АҚШ мутахассисларининг фикрича, тахминан эрамиздан 200 йил илгари ҳозирги Рио-де-Жанейро шаҳри яқинида қадимги римликларнинг кемаси ҳалокатга учраган. Лекин Бразилия археология институтининг директори О. Диас бу гаплардан узил-кесил бир хулоса чиқаришга шошилмаяпти. Унинг фикрича америкаликлар топган идишларнинг тарихи бошқачароқ бўлиши мумкин.

— Бу ашёлар ҳақиқатдан ҳам қадимги Римда ясалган, — дейди у, — бироқ уларнинг Рио-де-Жанейро кўрфазидан топилиши XIX асрда худди шу ерда ҳалокатга учраган итальян кемаси билан боғлиқ ҳодисадир, мазкур буюмлар ўша Сицилиядан Бразилия императори Педр I га юборилган. Лекин шунга қарамай, Америка олимлари ўз фикрларида туришибди. Уларнинг фаразича, демак Американи Колумбдан 17 аср илгари римликлар кашф этган.

Топилган идишлар сиртини қоплаб олган лойқа қатламларининг физикавий ва химиявий анализлари бу фаразни тасдиқлашига америкалик археологларнинг ишончлари комил. Ҳозир кўрфаз тубига янги экспедиция ташкил қилинмоқда. Бу қизиқарли муаммонинг узил-кесил ҳал этилиши унинг якунларига боғлиқ.

Гўзалликнинг қайтиши

Машҳур француз рассоми Огюст Ренуарнинг Жазоирдаги ижодининг иккинчи босқичида яратилган машҳур «Баҳор манзаралари» ва бошқа икки йирик полотноси тез кунларда яна Жазоир Халқ Демократик Республикаси пойтахтидаги миллий ноёб санъат музейидан ўрин оладиган бўлди. Гап шундаки, Ғарбий мамлакатлар ва шахсий коллекция эгалари билан алоқада бўлган бир группа жиноятчилар томонидан музейдан ўғирланган бу қимматбаҳо асарларни интерпол вакиллари билан биргаликда Жазоир полицияси бир йил мобайнида қидирув олиб бораётган эди. Лекин бу ноёб асар «ишқибозлар»и ўғирлик содир этаётган вақтда шошма-шошарлик билан асарга катта зиён етказганлар. Эндиликда бу полотноларни зудлик билан реставрация қилишга тўғри келади, — деб ёзади «Известия» газетасининг Жазоирдаги мухбири.

ЭНГ ПАСТ КЎРСАТКИЧ

Кипр республикаси аҳолисининг тўртдан бир қисми виночилик билан шуғулланишига қарамай, бу ерда вино истеъмол қилувчилар сони жаҳондаги энг паст кўрсаткичлардан бирини эгаллайди. «Кипр бюллетени» ёзишига кўра, бу ерда бир йил мобайнида истеъмол қилинган ичимлик киши бошига 10 литрни ташкил этар экан.

МУАММО ҲАЛ ЭТИЛДИ

Мисршунос олимларнинг хомаки ҳисобларига қараганда, милоддан аввалги иккинчи минг йилликда қадимги Мисрда руда эритиб юз тоннага яқин мис олинган. Бироқ йиллар ўтиб бундай қимматли металл ишлаб чиқариш ҳажми камая борган. Кейинчалик эса бутунлай тўхтаб қолган. Бу далил узоқ вақт тарихчилар олдида муаммо бўлиб турди. Яқинда археологлар шу муаммони ҳал этишга муяссар бўлишди.

Аниқланишича, қадимги Мисрда мис ишлаб чиқаришнинг тўхтаб қолишига олиб келган муҳим омил — энергетика танқислиги бўлган экан. Гап шундаки, печнинг ишлаб туриши учун зарур бўлган ёқилғи тугаб қолган. Нил дарёси мансабидаги пальма ва акас дарахтларининг бари ёқиб бўлинган экан.

Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейи арафасида пойтахтимиз тобора кўркамлашиб бормоқда.

СУРАТДА: (юқорида) Академиклар шаҳарчасида электроника институти учун қурилган янги бинонинг олд томондан кўриниши.

Пастдаги суратда абразив комбинатининг пешқадам ишчиси Э. Осмонова тасвирланган. У корхонада 20 йилдан бери меҳнат қилиб келади. Э. Осмонова план-топшириқларни ошириб бажариш билан ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқда.

Ҳ. Мирзакаримов ва З. Шерфединов фотолари.

ШАҲРИМИЗ ОБОД ВА КЎКАЛАМЗОР БЎЛСИН

СОВУҚҚОНЛИК ОҚИБАТИ

ХАТЛАРДАН САТРЛАР

Пойтахтимиз аҳли Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейига тайёргарлик кўриш билан Тошкентни коммунистик меҳнат, юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантиришга баракали ҳисса қўшмоқда. Лекин баъзи хизмат кўрсатиш ташкилотларининг совуққонлиги оқибатида шаҳримиз кўркига доғ бўлиб тушаётган камчиликлар бартараф этилмай қолмоқда. Газетхонларимизнинг редакцияга йўллаётган хатлари бунга гувоҳлик беради. Қуйида шу хатлардан сатрлар ўқийсиз.

Комсомол майдонидаги автобус бекати йўловчиларга гавжум бўлишига қарамай, ҳеч қандай шароит йўқ. Йўловчилар офтоб тиғида, ёмғир остида автобус кутишга мажбур. Ахир бу ерда ҳам чиройли бекат ташкил этиш мумкин-ку!

А. РАҲМАТОВ, пенсионер.

●

Ораста кўча ва хиёбонларда кишининг баҳри дили очилади. Шунда бекиҳтиёр фаррошлар меҳнатига таҳсин ўқигинг келади. Лекин Навоий, Абай, Уста Ширин, Б. Хмельницкий кўчаларидаги фаррошлар ишидан дилингиз оғрийди, холос. Чунки бу кўчалардаги фаррошлар ишни белгилангандек тонг саҳарда эмас, балки соат 9, 10 ларда, айни кишилар ишга отланган пайтда бошлайдилар. Натижада бекатларни чанг булути қоплаб, одамлар четланишга мажбур бўлади.

Қ. ЭШМУҲАМЕДОВ, пенсионер.

●

Киров районидаги Малясов кўчасининг бошида кўчанинг шу номда аталишини изоҳловчи сўзлар битилган мармар кошин бор. Лекин район ободонлаштириш бошқармаси ходимларининг айби билан унинг ўзбекча таржимаси хато ёзилган.

С. ҲАСАНОВ, хизматчи.

●

Куйбишев районидаги 42-турар жой биноларидан фойдаланиш идорасига қарашли I/I уйнинг пастки қаватидаги иссиқ ва совуқ сув қувурларининг тез-тез ёрилиши оқибатида бино ертўласи доимо сувга тўла. Бинонинг орқа томонидаги канализация қудуғи ҳамиша очиқ ҳолатда. Биз бу тўғрида 42-турар жой биноларидан фойдаланиш идораси раҳбарларига бир неча бор мурожаат қилсак-да, ҳеч қандай натижа чиқмаяпти.

Б. Ваҳобова, илмий ходим.

●

Акмал Икромов районидаги 120-мактаб биноси ёнида канализация учун қазилган чуқур чиқиндихонага айланиб кетган. Район «Автодормехбаза» идораси коллективи бу ҳолга бефарқ қарамоқда.

М. ДАДАМАТОВ.

●

Биз 2-Қорақамиш массивининг 4-микрорайонидаги 61-«а» уйда яшаймиз. Бино ертўласининг сувга тўлалиги ва гоҳ у, гоҳ бу хонадонда сув бўлмай қолиш ҳоллари 36-турар жой биноларидан фойдаланиш идораси коллективи учун одатдаги воқеа бўлиб қолган.

К.ОРИПОВ.

●

Сағбон кўчасининг 23-тупигига кираверишдаги микрохиёбон ёнида чиқинди уюми кундан-кунга кўпаймоқда. Район, «Автодормехбаза» идораси раҳбарлари ҳеч қанақа чора кўришмаяпти.

Ф. НУРИДДИНОВ, педагог.

РЕДАКЦИЯДАН: Шаҳар ҳаётига ёт камчиликлар тўғрисида редакцияга мактуб йўллаган авторлар бу ишда майда-чуйда бўлмаслигини, арзимасдек туюлган камчиликларга ҳам катта эътибор қаратиш лозимлигини таъкидлашмоқда. Редакция шаҳар ободонлаштириш Бош бошқармаси, «Автодормехбаза» тресги, шаҳар уй-жой бошқармаси раҳбарларидан оқшомхонлар хатларида кўрсатилган камчиликларга барҳам беришга қаратилган аниқ жавоблар кутади!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Холис хизмат бюроси

МИННАТДОРМИЗ

Октябрь районидаги М. Тошмуҳамедов кўчаси узоқ йиллар мобайнида ёритилмай келарди. Биз маҳалла аҳли бу тўғрида шаҳар кўчаларини ёритиш идораси раҳбарларига мурожаат қилиб, бу масалада ёрдам беришларини илтимос қилгандик. Орадан кўп ўтмай кўчамизда электр чироқлари ўрнатилди. Эндиликда кўчамиз тунлари ёп-ёруғ.

Маҳалламиз аҳли шаҳар кўчаларини ёритиш идораси коллективига миннатдорчилик билдиради.

Б. ЭШОНХЎЖАЕВ, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси.

ИШЧИЛАРГА ҚУЛАЙЛИК

Ҳамза районидаги санитария-техника жиҳозлари заводида ишчиларга қулайлик яратилди. Бу ерда авваллари 50 ўринли кўримсизгина ошхона бўлар эди. Бугунги кунда ана шу ошхона ўрнида барча қулайликларга эга бўлган 120 ўринли овқатланиш корхонаси фойдаланишга топширилди. Ичшилар тушлик овқатга чиқиб, ўз вақтида овқатланмоқдалар.

Бу ерда асосан миллий таомлар тайёрланади. Т. Аҳмедов, Н. Абдуллаев, В А. Юсуповлар тайёрлаётган ширин-шакар таомлар барчага манзур бўлмоқда.

Н. ОМОНОВ, пенсионер.

АРЗИМНИ КИМГА АЙТАЙ...

Орзуга айб йўқ, дейишади. Мен ҳам университетга кириб ўқишни орзу қилар эдим. Шу ният билан 1982 йилда ҳужжатларимни ТошДУ қабул комиссиясига топширдим. Лекин имтиҳонлардан ўта олмадим.

Афсуски 1982 йилнинг сентябрь ойидан бери ҳужжатларимни қайтариб ололмаяпман. Университетнинг турли бўлимларига кириб чиқдим, лекин ҳеч ким ёрдам бермади. Айтишларича, барча ҳужжатларни 1982 йилда қабул комиссиясида ишлаган Б. Раҳимов уйига олиб кетган эмиш. Мен бу одамни топа олмаяпман. Бутун умидим «Оқшом»нинг «Холис хизмат бюроси»дан: ҳужжатларимни қайтариб олишда ёрдам беринг!

О. ШОДИЕВ,

А. Икромов райони, Обводная кўчаси, 2-уй, 29-квартира.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

«ҲАМ КУЛАСИЗ, ҲАМ КУЯСИЗ»

Газетамизнинг 1983 йил 8 апрель сонида юқоридаги рубрика остида босилган танқидий мақолада электр таъминотидаги нуқсонлар танқид қилинган эди.

Тошкент шаҳар электр тармоқлари корхонаси директори вазифасини бажарувчи М. Ғафуровнинг хабар қилишича, унда баён этилган фактлар тасдиқланди. «Янги турмуш» маҳалласи, Олча проезди ва Сағбон кўчасида яшовчи аҳолининг электр билан таъминланишини яхшилаш мақсадида Собир Раҳимов район электр тармоқлари идораси 1983 йилнинг II кварталида тегишли жойларда ремонт ишларини ўтказишни планлаштирди. Бу ишларнинг бажарилиши электр таъминотини яхшилаш имконини беради.

Хат босилмади, аммо чора кўрилди

МЕҲМОНХОНАДАГИ ЎЗБОШИМЧАЛИГИ УЧУН

Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, меҳнат ветерани Қ. Бойзоқов редакцияга мурожаат қилиб 31 март куни «Москва» туристик комплексида олти соат куттириб қўйишгани ва меҳмонхонадан ўрин беришиб, унга кўмаклашиб келган ўғлига жой берилмагани ҳақида «Тошкент оқшоми»га шикоят қилган эди. Редакция жавоб олди.

Самарқанд областининг Қўшработ районидаги Қўшработ совхозида истиқомат қилувчи Қ. Бойзоқов томонидан редакцияга тушган шикоят юзасидан йиғилиш ўтказилди. Навбатчи администратор Г. Иваньянга меҳмонлар билан қўпол муомалада бўлгани ва Улуғ Ватан уруши қатнашчисига кўмаклашиб келган ўғлини меҳмонхонага жойлаштирмаганлиги учун виговор берилди.

Туристик комплекс директорининг ўринбосари Н. Банчужной ва катта администратор М. Норматовага хизматчилар ўртасида назорат сусайтириб юборилганлиги ва бундан кейин ана шундай камчиликлар қайтарилмаслиги учун барча чораларни кўриш вазифаси топширилди.

Б. САИДОВ, «Москва» туристик комплекси директори.

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

Ҳозир Ғарбий Берлинда квартира ҳақи ўтган йилнинг май ойидагига нисбатан 6 процентдан зиёд ошди. Ғарбий Берлин матбуоти ана шуни хабар қилади.

Касаба союзларининг таъкидлашича, шаҳарда ишсизларнинг салкам 90 минг кишилик армияси мавжуд бўлган бир шароитда квартира ҳақининг доимо оширилаётганлиги оддий гражданларни яна кўпроқ моддий қийинчиликларга дучор қилади.

Уй-жойлик бўлиш ГФР гражданларининг кўпчилиги учун ҳал этиб бўлмайдиган проблемага айланмоқда. Дуйсбургнинг ўзидагина 3 минг нафар бошпанасиз киши бор. Уйларнинг хўжайинлари бу кишиларни квартира ҳақи тўлашга қурби етмаганлиги учун кўчага ҳайдаб чиқарган.

Ғарбий Германиядаги Гессен ўлкасида бошпанасиз 11.700 киши борлиги рўйхатга олинган. Матбуот маълумотларига қараганда, ГФРда жами 100.000 бошпанасиз бор.

* * *

Австриядаги Штирия ўлкасининг маъмурий маркази бўлган Граце шаҳрида «Линц хитобномаси»ни қўллаб-қувватлаш юзасидан ҳаракат куни ўтказилди. Бу хитобнома тинчлик учун курашувчиларнинг биринчи Умумавстрия конференциясида қабул қилинган эди. Бу кун маҳаллий ёшлар ва студентлар ташкилотларининг ташаббуси билан ўтказилмоқда.

Шаҳарнинг марказий майдонларидан бирида хитобномага имзо тўплаш ўтказилди. Бу хитобномада Американинг ўртача олисликка учириладиган янги ядро ракеталарининг Ғарбий Европада, шунингдек бетараф Австрия чегаралари яқинида жойлаштирилишига қарши чиқиш тўғрисида федерал ҳукуматга билдирилган қатъий талаб баён этилган. Майдонда ўрнатилган стендлар ва плакатлар кескинликни юмшатиш учун, қуролланиш пойгасига қарши, Европани ядро қуролидан ҳоли зонага айлантириш учун кураш олиб боришга даъват этади.

* * *

Руминиянинг 24 уездида табиий ва сунъий ҳавзалардаги балиқ запасларини кўпайтириш ишлари бошланди. Бу йил форел ва бошқа қимматли балиқ зотлари етиштиришни икки баравар кўпайтириш мўлжалланади. Караш-Северин, Марамуреш, Махедину Тимиш ва Горж уездларидаги 6 та йирик форел балиқ хўжаликларини кенгайтириш ва ремонт қилиш ишлари битказилди. Ҳар бир хўжаликнинг маҳсулдорлиги йилига 10 минг тонна оширилди.

Табиий ҳавзаларга ҳам янги тур балиқлар қўйиб юборилади.

* * *

Ливаннинг Бекаа водийсида вазият ниҳоятда кескин бўлиб турибди. Кейинги кунларда исроилликлар бу районга янги қўшин бўлинмаларини, артиллерия ва танкларни ташладилар, энди булар Ливанда тинчликни сақловчи араб давлатлараро кучларга мансуб Сурия контингенти билан бутун тўқнашиш линияси бўйлаб жойлаштириб чиқилди.

«Орян жур» газетасининг хабар беришича, Исроил ҳозирги пайтда Бекаа водийсига 330 танк, 100 тадан кўп узоққа отадиган тўп ва 25 мингга яқин солдат ва офицер тўплаган.

* * *

Олти мингдан ортиқ ишсиз ҳайдовчилик ўрнини олиш умидида Сан-Франциско автобус алоқаси бошқармасининг биносига келди. Аммо узоқ кутишдан сўнг шулардан озгина кишигагина омад кулиб боқди: атиги икки юзга яқин киши ишга қабул қилинди.

Ҳозирги пайтда Американинг кўпгина шаҳарларида шундай манзараларни кўриш мумкин. Оммавий ишсизлик ҳозирги республикачилар маъмурияти иқтисодий йўлининг натижаси сифатида бугунги Американинг кулфати бўлиб қолмоқда. Мамлакатни ҳарбийлаштириш сиёсати ана шу йўлга замин қилиб олинган.

* * *

Афғонистонга қарши аксилинқилобчи унсурларнинг базалари жойлашган районлар — Белужистон ва Покистоннинг шимоли-ғарбий чегара вилояти бугунги кунда афюн ишлаб чиқарувчи халқаро марказга айланиб кетди.

▲

Никарагуа. АҚШнинг Марказий разведка бошқармаси томонидан Гондурас территориясидан Никарагуага ташланган каллакесарларга қарши сандиночилар халқ армияси жангчилари муваффақиятли кураш олиб бормоқдалар. Гондурас чегараси яқинидаги контрреволюционерлар группаси тугатилди.

СУРАТДА: халқ армияси жангчилари.

Пренса—Латина телефотоси.

▼

ШУ УЛУҒ КУНЛАРНИНГ ГРАЖДАНИМАН...

БИЗНИНГ ФОТОАРХИВИМИЗДАН

Ғафур Ғулом Алишер Навоий юбилейига тайёргарлик жараёнида қадимий қўлёзмалар билан танишмоқда (1938 йил); Ғафур Ғулом Зулфия ва Николай Тихонов билан ижодий мулоқотда.

БУЮК САНЪАТКОР

(Давоми. Боши 1-бетда).

Ғафур Ғулом янги давр туфайлигина машҳур сўз санъаткори бўлиб етишмади. Сахий табиат унга камёб истеъдод, нодир ақл-заковат, оддий кўздан пинҳон турган нарсани ҳам, чуқур нозик ва ҳар томонлама кўра олишдек ажиб қобилият берганди. Ҳа, она табиат шоирга ҳамиша ва ҳар қачон халқ ва ҳақиқат билан бўлиш, миллионлар қалбини, муқаддас ўй ва орзуларини, давр нафаси ва жамият эҳтиёжини теран ва аниқ тушуниш, ҳар қандай шароитда ҳам ўз эътиқодида мустаҳкам туриш, ҳаёт ва халқ билан баравар қадам ташлаш, янгиликни усталик билан тарғиб этиш, ҳозирги пайтда жуда мураккаб бўлган, эҳтимол кўпчиликка ҳали тушунарли бўлмаган нарсаларни ҳам оммага аниқ ҳамда ишонтирарли қилиб тушунтиришдек нодир қобилиятни берди. Ғафур Ғулом доно ва содда, ҳазилкаш ва жиддий, самимий ва шижоатли шахс ва ижодкор эди. Унинг одамларга яхшилик қилиш истаги ва саховатининг чеки йўқ эди. У ўта ор-номусли, виждонли ва ҳақиқатпарвар, жуда камтар ва юксак пафосли эди. Бениҳоя сезгирлик ва зийраклик, ақл бовар қилмас даражадаги зўр хотира, ўткир тафаккур ва фаросат; инсон номига муносиб бўлмаган нарсаларга ўтли нафрат...

У халқ орасидан чиқиб халқ тарбиясини олиб, ўзида, ўз ижодида ана шу халқнинг донолиги, барча гўзал хислатлари ва фазиларини мужассамлаштирган эди. Бунинг устига, табиат унга ўзини, қуёш ва тоғларни, юлдузли осмон гўзаллиги ва гуллар атрини, бахмал баҳор ва ноз-неъматларга бой ёзни, олтин куз ва кумуш қишни бениҳоя назокат ва теранлик билан образли тушуниш, севиш ҳамда ўзини шуларнинг узвий бўлаги ва юраги сифатида ҳис этиш, ижодини эса уларнинг шеърий ифодаси тарзида тасаввур қилишни ўргатди. Шоир ифодаларининг ширали, виқорли ва шабнамдек пок бўлишининг, лавҳалар яхлитлиги ҳамда конкретлигининг боиси шунда ҳамдир.

Даврнинг қалби ва пульсини чуқур билган шоир жуда яхши тушундики, энди замон тақдирини ва оқимини, ижтимоий ҳаёт процессини халқлар белгилайди. бунда ҳал қилувчи раҳномо эса Ленин, унинг ғоялари ва партиясидир, халқ ва партия бирлигидир. Шунинг учун ҳам тасодифий эмаски, том маънодаги халқчил шоир ўз тақдирини, ижоди тақдирини давримизнинг ақли, ор-номуси ва виждони — Коммунистик партия билан чамбарчас боғлади. У ҳамиша гениал Ленинни тириклардан тирикдир деб ҳис қилди ва шу даҳо таълимоти билан нафас олди. Шоир барча улуғвор ишларнинг бевосита бунёдкори — совет халқига виждон ва илҳом билан хизмат қилди, инсониятнинг порлоқ келажаги учун курашнинг олдинги марраларида бўлди, ўз истеъдодини миллионлар ақл-идрокини эгаллаб, енгилмас. ҳамда қудратли моддий кучга айланган марксизм-ленинизм ғояларини тараннум этишга сарф этди, шунда ўз ҳаётининг маъносини кўрди.

Шоир ижодининг қудратли кучи, ўзгартувчан хусусияти ва мафтун қилувчи хосиятининг «сир»и худди шундадир. Шунинг учун ҳам унинг асарлари миллионлар дилига йўл топди ва забт этди.

Ғафур Ғулом рус ва жаҳон прогрессив маданиятининг классиклари ижодидан тинмай ўрганди. У адабий маҳоратнинг турфа хил усул ва воситаларини толмай эгаллай бориб, замонамизнинг машҳур санъаткорларидан бирига айланди.

Ғафур Ғулом ўзининг халқ олдидаги муқаддас бурчини доим ёдда тутди. совет халқи амалга оширган ҳар бир улкан ишга ғайрат ва шижоат билан улушини қўшди, уни янги улкан ишларга рағбатлантирди, мунаввар коммунистик келажакка чорлади. Ҳаммасини қўяверинг, ўта қизғин чигит экиш маросими бошида турганлардан бири эди; ҳосилни йиғиб-териб олишнинг долзарб вақтларида энг ҳайқириқли бадиий тарона уники эди. Отахон пахтакорлардан бири бўлди ҳамиша у!

У олий идеализмни ва бу идеал амалга ошган ёрқин келажакни аниқ ва комил ишонч билан тасаввур қила олди, буни ўз ижодининг марказий масаласига айлантирди, шу келажак бугун яратила бошлашини доноларча тушунди, шу эртани яратиш, улуғлаш ва тараннум этишни ўзи учун муқаддас мақсад деб билди, куйлади.

Ғафур Ғулом поэзияси шундай қудратли бонг кучига эгаки, уни бутун мамлакатимиздан узоқ-узоқларда ҳам эшитиш мумкин. Зотан, шоирнинг диққат марказида Ўзбекистон пахтакорлари ва Боку нефтчилари, Украина ғаллакорлари ва Москва машинасозлари, Шимолдаги чўкчининг жасорати ва Қозоғистон чўлқуварларининг қаҳрамонона меҳнати, қардош тожик ва литваликларнинг ўйлари ва ишлари турди. У, рус халқини эъзозлаб деди:

> Шарқликман, бир
> ўзбекман,
> улуғ оғам омон бўл!
> Ижодкор зеҳнимизга
> қанот берган
> ўзингсан,
> Яна ҳам баландроқ уч,
> яна ҳам осмон бўл!

У қозоқ халқини «жекам десам, жонга туташ, иним десам, яқинроқ» деди; қозоқ билан бир томирмиз, бир оловмиз, бир қозонмиз, неъмат тўла дастурхондай яйловдир ўртамизда, деб ёзди.

Яхшини ва яхшиликни шеърга кўчириш ҳамда ташвиқ этишдагина актив эмас шоир. У ўзининг ижодий фаолият даражасини кенгайтириб юборади. Уни ер юзидаги миллион-миллион виждонли кишиларни ҳаяжонлантирувчи ё дарғазаб қилувчи, уларнинг ақл ва қалбини мафтун этувчи ё рад қилувчи умуминсоний масалалар қизиқтирди. У мазлумлар томонида бўлди, қонли империализм ва оғули мустамлакачиликка, уруш оловини ёқувчилар ва халқларни бўғувчиларга нафрат оловини сочди. У озодликсевар конголез халқининг миллий қаҳрамони қотилларига лаънатлар ўқиди.

У, француз қулдорларга қарши озодлик учун қурол билан бош кўтарган ва ўша босқинчилар томонидан ўлимга маҳкум қилиниб турмага ташланган жазоирлик жасур қиз Жамиланинг ғамини чекди, энг зўр ҳамда самимий ота муҳаббати билан ардоқлади, ҳам кўз ёши қилди, ҳам умид ва ишонч, адолатли интиқом ва ғалаба сўзларини айтди.

У, америкалик қашшоқ фермер ҳақида ҳам, италиялик ишсизнинг аччиқ қисмати тўғрисида ҳам бечора инглиз докерининг эртанги куни хусусида ҳам ўйлади.

Ҳа, шоирнинг ўзи айтганидек, унинг кўзи қорачиғида бутун олам кезарди!...

Инсоннинг руҳий оламидаги ва ундан ташқаридаги воқеликни чуқур бадиий таҳлил этиш ва тасвирлашдаги ҳаққонийлик ва образлилик, умуман бадиий приём ҳамда воситаларнинг ҳайратомуз бойлиги, ранг-баранглиги, қалб кечинмаларининг ёрқин психологик ифодаси, тилнинг ширалилиги ва бойлиги, тасвирнинг ихчамлиги ва услубнинг равшанлиги; ҳужумкорлик, жанговарлик, пафос, фантазия ва мантиқ зўрлиги, чуқур реализм ва актив романтизм — Ғафур Ғулом поэзиясининг узвий хусусиятлари ва фазилатларидир.

...Биз юқорида Ғафур Ғулом ижоди ўзбек совет адабиёти тарихида янги, ўзига хос босқич деган эдик. У ҳозир ҳам адабиётимизни «етаклаб» борувчи, унинг йўналишини белгилаб берувчи байроқдорлардан бири бўлиб келмоқда.

Неча-неча йиллар олдиноқ Александр Фадеев тамомила ҳаққли ўлароқ айтган эди:

«Шоир ва академик Ғафур Ғулом совет поэзиясининг энг ўзига хос ва мислсиз ҳодисаларидан биридир. Унинг поэзияси миллий традицияни Маяковский традицияси билан ажойиб бир тарзда боғлайди. Энг латиф лирикадан ораториягача—унинг диапазони ана шундай. Унинг шеърлари ҳамиша зўр фикр ва теран туйғулар билан суғорилгандир. У том маъноси билан чинакам ва катта совет шоиридир».

Ҳа, шундай!

ЁРҚИН ВА САМАРАЛИ ИЖОД

Шоир ва академик Ғафур Ғулом — совет поэзиясининг энг ўзига хос ва мислсиз ҳодисаларидан биридир. Унинг поэзияси миллий традицияни Маяковский традицияси билан ажойиб бир тарзда боғлайди. Энг латиф лирикадан ораториягача — унинг диапазони ана шундай. Унинг шеърлари ҳамиша зўр фикр ва теран туйғулар билан суғорилган. У том маъноси билан чинакам ва катта совет шоири.

А. ФАДЕЕВ.

▲

Агар мендан, рус шоири сифатида, Ғафур Ғулом жаҳон поэзиясига қандай янгилик олиб кирди деб сўрасалар, мен у янгиланган Шарқнинг қўшиқларини, ҳаёт завқи ва сурури оҳангларини, Осиёнинг янги кишиси образини олиб кирди. деб жавоб берган бўлур эдим.

Н. ТИХОНОВ.

▲

Менинг тасаввуримда шоир — Ғафур Ғуломни инсон —Ғафур Ғуломдан ажратиш қийин. У мукаммал шахс эди. Шунинг учун ҳам унинг шеърларини ҳаётидан ва аксинча, ҳаётини шеърларидан ажратиб бўлмайди. Ҳаётда ҳам, шеърларида ҳам у катта ва сахий қалбли инсон эди, одамларни чин дилдан севарди.

К. СИМОНОВ.

▲

Ғафур Ғулом менинг жонажон дўстим ва устозимдир; қанчалик ўзбекники бўлса, шунчалик тожик халқининг ҳам, бошқа қардошларимизнинг ҳам улкан шоиридир.

М. ТУРСУНЗОДА.

▲

Ғафур Ғулом ижоди кўп миллатли совет поэзияси равнақи тарихида этаплардан бири даражасидаги ғоят муҳим воқеадир. Унинг қароргоҳи жаҳондир, бадиятининг маскани абадийликдир.

А. СОФРОНОВ.

▲

Биз Ғафур Ғуломни меҳр билан Ўзбекистон халқ шоири деб улуғлаймиз. Шундай деганимизда халқ учун, коммунистлар партияси манфаати йўлида, Ильич Ватанининг гуллаб-яшнаши, ер юзида тинчлик учун ижод қилган чинакам партиявий совет интернационалист шоирини назарда тутамиз.

С. АЗИМОВ.

▲

Ғафур Ғулом туркигўй халқлар шеърияти ривожига буюк ҳисса қўшган, бутун кўп миллатли совет адабиётимизнинг чўнг, кўркам вакилларидан бири, барчамизнинг ғуруримиз бўлган ажойиб сўз санъаткоридир.

Ч. АЙТМАТОВ.

Ғафур ҒУЛОМ

Бизнинг уйга қўниб ўтинг дўстларим...

Ўзбекистон юртига борган чоғи,
Гурр очилур қардошликнинг қучоғи,
Дилдан қайнар неъматларнинг ўчоғи,
Асфальт йўлда «Волга»нинг тўпичоғи,
Аввал бизга қўниб ўтинг, дўстларим!

Ғафур Ғулом кимлигини биласиз,
Адресимдир Ўзбекистон, шубҳасиз,
Қисталанг гап, бизникига келасиз,
Ташриф этиб мени хурсанд қиласиз,
Бахт уйида тунаб ўтинг, дўстларим!

Олам билар, Фурқат кўча йўли бор,
Беруний майдони, ёшлар кўли бор,
Муқимий биносин худди сўли бор,
Кўрсатувчи милиционер қўли бор,
Бизнинг уйга қўниб ўтинг, дўстларим!

Дўстлар учун дарвозамиз ланг очиқ,
Бошингизга гул япроғидан сочиқ,
Бу тоза сув, атирсовун, оқ сочиқ,
Сўлим айём, келишингиз ярашиқ,
Албат бизга қўниб ўтинг, дўстларим!

Келасиз деб жамбил, райҳон ўтқаздим,
Ким келибди даста-даста тутқаздим.
Сафар битмай қолди—бир оз ютқаздим,
Қардошликда олтмиш баҳор ўтказдим.
Бизнинг уйга қўниб ўтинг дўстларим!

Жойни солиб гулзорнинг ўртасига,
Парқу болиш, атласдан кўрпасига,
Мушт тушириб қайғунинг калласига,
Жўр бўлишиб ўн беш тил алласига,
Бизнинг уйга қўниб ўтинг, дўстларим!

Шукр айтаман толеимга, болам кўп,
Чаккаларга тақилгудай лолам кўп,
Келин-кеват, тоға, амма, холам кўп,
Кўк чой учун етгулик пиёлам кўп,
Бизнинг уйга қўниб ўтинг, дўстларим!

Болалик уй— қалб уйининг бозори,
Шўхликка шўх, Том Сойернинг сардори,
Суйганлари фото ва қўл фонари,
Тегишмаган кишига йўқ озори,
Бизнинг уйга қўниб ўтинг, дўстларим!

Ўртангизда ёзиғлиқ шу дастурхон,
Саховатликка мисоли катта жаҳон,
Дастурхоннинг боши эрур тузу нон,
Юлдуз каби ярашиб сиздай меҳмон,
Бизнинг уйга қўниб ўтинг, дўстларим!

Дастурхонда меваларнинг тури кўп,
Бариси пок, шабнамдай тоза, маҳбуб,
Узум, анжир, шафтоли дер: мени ўп,
Шу қовунни сўйиб енг роҳат қилиб,
Бизнинг уйга қўниб ўтинг, дўстларим!

Бу қирғовул, бу тувалоқ бедана,
Бу ширмой нон— юзларида седана,
Қази-қарта, сомса дегани мана.
Ҳасип, норин, сиз эмассиз бегона,
Бизнинг уйга қўниб ўтинг, дўстларим!

Мана будир гилос, олма, шакароб
Ва бу эса чаросдан тортган гулоб,
Ичганларни ҳушёр қилувчи шароб,
Бу қимизни сипқоринг кучга қараб,
Бизнинг уйга қўниб ўтинг, дўстларим!

Ҳар гуручи анор дона ош билан,
Муҳаррамой лаганмас, қуёш билан,
Қўл кўкракда, таъзим этиб бош билан,
Ер—оғайни, қари—қартанг, ёш билан
Бизнинг уйга қўниб ўтинг, дўстларим!

Шеър ўқийлик Лутфийдан, Навоийдан,
Бедил, Фурқат, Пушкин ила Жомийдан,
Кейин қолмай замона айёмидан,
Дил ёрисин мисралар илҳомидан,
Бизнинг уйга қўниб ўтинг, дўстларим!

Ҳар китобдир оиламиз офтоби,
Тирсиллайди кутубхона шкафи,
Кимники, деб сўрса меҳмон арбоби,
Ғафур деган бир Насриддин китоби,
Бизнинг уйга қўниб ўтинг, дўстларим!

Кекса шоир тилидан овозимиз,
Шундай ўтсин ҳар баҳору ёзимиз.
Кўп кўринсин кўзингизга озимиз,
Дўстлар учун жонимиз, ниёзимиз,
Бизнинг уйга қўниб ўтинг, дўстларим!

Москва, 1959 йил, 15 февраль.

ТУТАШ ҚАЛБЛАР

Кўп миллатли совет адабиёти, унинг ажралмас қисми бўлган ўзбек ва қозоқ совет адабиёти ҳақида гап кетганда улуғ адиблар Мухтор Авезов билан Ойбекнинг, катта истеъдод соҳиблари Ғафур Ғулом билан Собит Муқоновларнинг дўст-қадрдонлиги, ижодий алоқалари ҳақида тўхталмаслик мумкин эмас. Зотан, бу улуғ ёзувчиларимизнинг ўзаро ижодий муносабатлари, дўстлиги икки халқнинг, қолаверса, икки қардош адабиётнинг тараққиётида муҳим из қолдирган. Улар ўз миллий адабиётларининг равнақи ва камолатига катта ҳисса қўшиб, умумсовет адабиётининг байроқдорларига айланган эдилар.

Аллома шоиримиз Ғафур Ғуломнинг барча иттифоқдош республикалар қатори Қозоғистонда ҳам ғоят улкан обрў-эътиборга эга эканлигини Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, машҳур ёзувчи Ғабит Мусреповнинг қуйидаги сўзларидан ҳам билса бўлади: «Ғафурнинг Қозоғистонга маълумлиги шунчаликки, уни таништириб ўтиришнинг ўзи ҳам ўринли бўлмаса керак. Мен Қозоғистон китобхонлари орасида Ғафур Ғуломни яхши билмаган Собитни ҳам билмаган билан тенг дер эдим».

Қардош қозоқ диёрида ҳам барҳаёт сози билан шуҳрат қозонган, ғоят ардоқланган Ғафур Ғулом Олмаотага илк бор 1930 йили «Туркистон —Сибирь» темирйўли қуриб битказилиши муносабати билан ташриф буюради. Ўшанда катта йиғинлардан бирида у Жамбул Жабаев, Кенен Азирбоев каби халқ шоирлари, шунингдек Мухтор Авезов, Собит Муқонов, Ғабит Мусрепов сингари ёзувчилар билан ҳамсуҳбат бўлади. Ғафур Ғулом бу улкан темирйўл қурилишини ўз кўзи билан кўргач, уни «Қозоқ даласининг бир жуфт ҳайдар кокили» деб таъриф этган эди. Ўзбек ва қозоқ халқларининг қон-қардош ва биродарлигини эса қуйидаги мисраларда ёрқин чизиб берганди:

> **Минг йилларга бар**
> **тутқазмас**
> **Қондошлик**
> **тарихимиз,**
> **Икки бошга бир**
> **манглайдай**
> **Ярқироқ тақдиримиз.**
> **Бир китобнинг**
> **икки бети —**
> **Туташгандир**
> **еримиз,**
> **Бир-бировга кундай**
> **равшан**
> **Аёнимиз, сиримиз.**

1966 йили Собит Муқонов татар ёзувчиси Абдулла Тўқайнинг 80 йиллиги муносабати билан бўладиган тантаналарга бораётиб, Москвадаги Внуково аэропортида Ғафур Ғуломни учратиб қолади. Икки дўст бу тасодифий дийдорлашувдан кўзлари қувончдан чарақлаб, қучоқлаб кўришишади, сўнг бирга Қозон шаҳрига йўл олишади. Қизғин ижодий суҳбатлар қуришади. Аммо ўша кезларда Тошкентда зилзила ҳали тинмаган, шаҳарга беҳисоб зиён-захмат етказган бир пайт эди. Албатта она шаҳри бошига тушган бу мусибат туфайли Ғафур Ғулом ниҳоятда безовта эди. Собит оға ўша дамларда Ғафур ака билан бирга бўлганини, унинг дарду ташвишларига гувоҳ бўлганини эслаб шундай ёзганди: «У телефон трубкасини бўшашиб гина ўрнига қўйди-да, ранги қув оқариб курсига ўзини ташлади. Мен «ҳай-ҳай нима бўлди», деб уни маҳкам қучоқлаб суядим. Енгинамизда турган рафиқам Марям эса кўзларига ёш олиб, графиндан сув олиб унинг юзига сепди. Шундагина Ғафур ўзига келди...»

Бу икки буюк адибнинг сўнгги учрашуви эди. Ғафур Ғуломни жон-дилдан севиб ғоят ардоқлаган Собит Муқонов унга бағишлаб шеърий асарлар яратди. Икки буюк ижодкорнинг дўстлиги ўзбек ва қозоқ халқлари, адабиётлари қардошлиги тарихида ёрқин саҳифалардан бирини ташкил этади.

Қ. СЕЙДАНОВ,
Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти қозоқ филологияси кафедрасининг мудири.

• • •

СУРАТДА: Ғ. Ғулом ва С. Муқоновнинг дўстона учрашувларидан бири.

Бетакрор истеъдод соҳиби

Назир САФАРОВ,
Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси.

Одам одамга ўхшамаганидек, шоир шоирга ўхшамайди. Ҳақиқий шоирнинг ўз овози, ўз сози бўлади. Унинг сози жаранглаганда бу соз ва бу овоз фақат унга хослиги билиниб туради. Ғафур Ғулом ана шу тоифадаги аллома шоир эди. Ғафур Ғулом элига, халқига, Коммунистлар партияси, улуғ Ленинга бўлган чексиз садоқати билан табаррук инсон эди. Ғафур Ғулом жозибадор шеърияти, теран ҳаётий-фалсафий мушоҳадалари, инсонпарварлиги билан шеърият мухлисларини ўзига ром қила билди. Мангуликка китобхонлари қалбидан жой олишга мушарраф бўлди.

Ғафур Ғулом ўз ижоди— шеърияти билан ҳам бир олам эди. Ғафур Ғулом ўзининг ижтимоий фаолияти, сабот-матонати, шинавандалиги, дилкашлиги билан ҳам машҳури жаҳон эди. Ўзбек совет адабиёти ва шеъриятининг улкан, моҳир устози сифатидаги устиворлик Ғафур Ғулом ижоди ва шеъриятида бутунлай бетакрор кашфиёт бўлиб қолди. Бу кашфиёт, туғма талант соҳиби, улуғ шоир фикр-зикрининг тўқ мағзи жанговар шеърий сатрларида ҳамон парвозда. Ҳамон у халқ хизматида. Ғафур Ғулом бизнинг қалбимизда!

Ғафур Ғуломни бизга Октябрь инқилоби ҳадя қилган эди. У буюк инқилобимизга муносиб фарзанд бўлиб камол топди. Революциямиз ғояларини бадиий баркамол сатрларда тараннум этди. Бутун умри давомида шу олижаноб мақсад йўлида оғишмай совет кишилари, ишчи ва деҳқонларининг яратувчилик фазилатларини улуғлади. Жўшиб-қайнаб ижод қилди. Унинг ҳар бир шеърий чақириқлари жаҳон бўйлаб Ватанимизнинг обрў-эътиборини кўтаришга, маданиятимизни юксалтиришга хизмат қилди. Бундан сўнг ҳам хизмат қилаверади!

Ўзбек совет адабиётида Ленин ғояларининг яловбардорларидан бири, инсон руҳининг инженери мавлоно Ғафур Ғуломнинг хизматлари ҳаммамиз учун ардоқли ва муқаддасдир. Совет адабиётининг йирик арбоби, классик ёзувчимиз Александр Фадеев: «Ғафур Ғулом том маъноси билан чинакам ва катта шоир эди», деб таърифлаган эди. Дарҳақиқат Ғафур Ғуломнинг шеърияти умумбашар мулки бўлиб Ўзбекистон халқининг фахри, ифтихори, республикамиз маданий ҳаётида буюк воқеадир.

Ғафур Ғулом ўз халқининг қалбини чуқур англаган ва ўз даврининг бадиий солномасини яратган мутафаккир шоир эди. У жаҳон адабиёти, қардошлар маданиятини қунт билан ўрганган ва бошқаларни ҳам ундан баҳраманд этган, айни пайтда ўзига хос Ғафурона мактаб яратган улуғ аллома эди. Ғафур Ғулом мактабининг самаралари беқиёс. Бутун Иттифоқ бўйлаб жаранглаб турган ўзбек поэзиясининг пешқадам сафида унинг овозини, мураббийлик ролини кўриб турибмиз.

Ўзбек совет адабиётининг бугунги беқиёс чаманида ҳам Ғафур Ғуломнинг бетакрор овози баралла янграб турибди. Бу овоз ёлғиз уники— дўстимиз Ғафурники! Уни ўзбекнинг ёши қариси бирдек танийди ва севади: Ғафур Ғулом шеърияти қалбимизда мангу қолади.

Мангулигинг билан кутлайман, дўстим Ғафур!

Дилдан хитоб айлаб...

Абдулла ОРИПОВ,
Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотининг лауреати.

Ғафур Ғулом тириклигидаёқ халқ ва тарих томонидан улуғ шоир сифатида эътироф этилган эди. О, бу эътироф тушунчаси! Унга етишолмай не-не зотларнинг алангадаги илондай тўлғонганини, чорасиз нортуядай атрофига кўпиклар сочганини неча бора кузатганман. Агар эътирофни сотиб олиш мумкин бўлганида эди, билмадим, ҳар бир маҳаллада ҳозир неча даҳо яшаб турган бўлур эди. Ғафур Ғулом етимликдан улғайиб Шарқнинг улкан алломаси даражасига кўтарила олган бир сиймодир.

Беқиёс истеъдод, улуғ ва олижаноб қалб, ғоят ўткир зеҳн ҳамда теран билим — Ғафур Ғуломни тарихий юксакликка кўтарган омиллар — мана шулардир. Баъзи калтабин ижодкорлар халқнинг эътирофини, ўзларининг ночор таъбирлари билан айтганда гуллар ва қарсакларни махсус ташкил қилиш мумкин деб ўйлайдилар. Во ажабо! Ахир бундоқ даъволарни чиппакка чиқарадиган мисоллар тарихда кўп-ку! Ғафур Ғулом Алишер Навоий хотирасига бағишланган гўзал бир шеърида улуғ устозига мурожаат этиб:

— Қулоғинг сўз эшитмас бўлса ҳам қалбдан хитоб айлаб— дея ёзган" эди. Гарчи шоиримизнинг ўзлари ҳам бугунги кунда хитоблар жарангосини эшита олмаса-да, унга элу юртнинг олқиши бир зум ҳам тинган эмас. Билъакс, Ғафур Ғуломнинг адабиётдаги салобати йилдан-йилга тағин ҳам маҳобатлироқ кўринаётир. Демак, ҳамма гап истеъдоднинг нечоғли улуғлигида ва унинг қай мақсадлар учун хизмат қилганлигидадир.

Ғафур Ғулом бетакрор ижодий мактаб яратиб кетди. Бу мактабдан адабиётимизнинг неча-неча авлодлари сабоқ олиши шубҳасиздир. Мен ҳам шу мактабнинг талабаси эканлигимдан ғоят фахрланаман. Зукко халқимиз, жонажон партиямиз ўзининг оташнафас фарзанди Ғафур Ғуломни меҳр билан бошга кўтарди ва кўтараётир. Ўлмас шоиримизнинг бугунги тантанавор саксон йиллиги ҳам мана шу меҳр ва ризоликдан ажойиб бир нишонадир.

ВОРИС

2000 йиллик тўйига тайёрланаётган гўзал Тошкентимизнинг Навоий кўчасидан ўтарканман, Алишер Навоий номидаги Адабиёт музейини, ана шу муҳташам сарой олдидаги шоир ҳайкалини кўрарканман, устод Ғафур Ғуломни эслайман. Унинг ҳаёти ва фаолияти шу кўча билан боғланган эди. Музейни барпо этишда жон куйдирган, ҳайкалга пойдевор қўйилганда машҳур «Алишер» манзумасини ёзган эди. Мана бугун эса адабиётимиз классиклари қаторида буюк устозига таъзим бажо этмоқда.

Ғафур Ғуломни улуғ Навоий сиймоси, унинг ўлмас асарлари жуда ёшлик чоғларидан нуроний кексалик кунларигача мафтун этган. Ўзбекистон халқ шоирининг шеърларида ҳам, насрий асарларида ҳам, илмий тадқиқотларида ҳам, самарали ижтимоий фаолияти саҳифаларида ҳам бунга кўплаб ёрқин мисоллар бор.

Маълумки, «Шум бола» қиссаси қаҳрамонининг ҳатти-ҳаракатига боғлиқ аксар фактлар адибнинг болалик даврига хос фактларни эслатади. Қиссанинг урушдан илгариги варианти қаҳрамоннинг машаққат билан топган сўнгги пулига китоб сотиб олиши билан тугалланади:

«Маъюслик билан кетиб борардим, саҳҳофлик дўконининг олдида ёш муллабаччаларнинг тўпланиб қолганлиги диққатимни тортди. Муллабаччалар талашиб-тортишиб янгигина босмадан чиққан, ҳали бўёқларининг ҳиди кетмаган бир қалингина китобни олмоқда эдилар....

—Саҳҳоф почча, менга ҳам биттасини беринг. Ирим қилиб олиб қўяй.

— Баракалла, —деди мўйсафид саҳҳоф. —Етти танга бир мири берчи... Бу китобдан олиб қўй, пешонангда юлдуз кўриб турибман.

...Жарақлатиб санаб бердим.

Фурсат келганда айтарман, бу китоб «Хамса»и Алишер Навоий экан.

«Гултонг! Гултонг!» деб мужда қўнғироқлари дарак берган улуғ Октябрь халқимизни ялписига Навоийхон қилди. Навоийнинг эзгу орзулари озод юртимизда мўъжизавор суръат билан рўёбга чиқди. Чунончи Катта Фарғона каналининг қурилишини олайлик. Ғафур Ғулом Ҳамид Олимжон билан бирга ёзган шеърий хат Фарҳод ва Ширин қиссасининг ҳаётимиздаги инъикосини ифодалади. Бир рамзий мисол: канал очилганда унинг ўзанида жонажон арман қизимиз Тамарахоним қардош халқлар шодиёнасини изҳор этиб ўйнаб борган, чўлу даштларга интилган сув эса, унинг изи бўйлаб келган эди. Бу Ғафур акани шундай севинтирган эдики!...

Кўпларингиз эслаcаларингиз керак 1962 йили қардош арман дўстларимиз ўзбек санъаткорларини таъсирли рамзий бир тарзда кутиб олган эдилар. Широқ водийсида устоз Навоий шогирди Ғафур Ғулом истиқболига пешвоз чиққан эди.

Ва ниҳоят Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг 40 йиллик тантаналари кунларида Ғафур Ғулом она юрти «жамолини кўриш-га бир умрлар юммайин кўзни... то рўзи маҳшар тарки хоб айлаб, ётган улуғ Алишер Навоийга унинг жонажон халқидан салом олиб борди.

Ғафур Ғуломнинг Ҳиротда ёзган «Алишер Навоий қабри устида» шеърини ўқиган кишининг қалбини чуқур ҳаяжон чулғамаслиги мумкин эмас. Шоир мазкур шеърида сизу бизнинг дилдаги барча туйғуларимизни, ўйларимизни маҳорат билан мужассамлаштирган:

> **Самарқанд, Андижон,**
> **Тошкенту, Урганжу**
> **Бухородан,**
> **Ўзинг нашъу намо**
> **топган шарафли шонли**
> **маъводан,**
> **Сенинг орзуларинг**
> **рўёбга чиққан янги**
> **дунёдан,**
> **Туман Фарҳоду**
> **Ширин сув чиқарган**
> **бахтли саҳродан,**
> **Ажаб гулдаста**
> **келтирдим, унга заррин**
> **таноб айлаб,**
> **Китобнинг кирмаган**
> **ўзбек элида хонадон**
> **йўқдир.**
> **Рубобий куйларинг ёд**
> **билмаган бир жонажон**
> **йўқдир,**
> **Етук авлодларингдур**
> **илму донишли гумон**
> **йўқдир,**
> **Башар тарихини юз**
> **бор ўқи, бундай замон**
> **йўқдир.**
> **Кўнгилларни ёритдик**
> **маърифатдан моҳитоб**
> **айлаб.**

Навоийнинг рўёбга чиққан асрий орзуларини унинг вориси Ғафур Ғулом фахр билан куйлади. Икки устод шоҳбайтлари совет юрти бўйлаб мағрур янграмоқда.

Ваҳоб РЎЗИМАТОВ.

Редактор
Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ

КИНО

17 МАЙДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ИККИ КИШИЛИК ВОКЗАЛ» — **Санъат саройи** (катта зал, 18.20, 20.45; кичик зал, 17, 19.30, телефон 44-21-74). **Лисунов номли** (17, 20.00, телефон 96-34-02). **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (18.30, 21.00, телефон 78-47-25). **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (18.30, 21.00, телефон 53-65-87). **Тинчлик** (18.30, 21.00, телефон 53-86-07). **Ғ. Ғулом номли** (17, 20.00, телефон 48-42-80).

«ТЎЕНА» — **Ватан** (жуфт соатларда).

«КРАМЕР КРАМЕРГА ҚАРШИ» — **Фестиваль** (21.20, телефон 32-78-02). **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01). **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69). **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61).

«УЙГА» — **Дружба** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 66-11-59).

«ПОЛИЦИЯ КОМИССАРИ ВА КИЧКИНТОЙ» — **Кўкча** (тоқ соатларда, телефон 42-39-74).

«КЛЕОПАТРА» — **Чайка** (18, 21.00).

«ҚОРАҚУМ: 45° СОЯДА» — **С. Раҳимов номли** (17, 19, 21.00, телефон 48-46-71).

«КЕЧИР, АРУНА» — **Қозоғистон** (18.20, 21.00, телефон 35-24-92).

18 МАЙДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ИККИ КИШИЛИК ВОКЗАЛ» — **Санъат саройи** (катта зал, 11, 13.30 16, 18.20 20.45; кичик зал, 12, 14.30, 17, 19.30, телефон 44-21-74). **Лисунов номли** (11, 14, 17, 20.00, телефон 96-34-02). **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00, телефон 78-47-25). **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00, телефон 53-65-87). **Тинчлик** (12.30, 15.30, 18.30, 21.00, телефон 53-86-07). **Ғ. Ғулом номли** (11, 14, 17, 20.00, телефон 48-42-80).

«ТЎЕНА» — **Ватан** (жуфт соатларда), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«КРАМЕР КРАМЕРГА ҚАРШИ» — **Фестиваль** (21.20, телефон 32-78-02). **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01). **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69). **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61).

«УЙГА» — **Дружба** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 66-11-59).

«ПОЛИЦИЯ КОМИССАРИ ВА КИЧКИНТОЙ» — **Кўкча** (тоқ соатларда, телефон 42-39-74). **Чайка** (10, 12, 14, 16.00, телефон 77-35-43).

«КЛЕОПАТРА» — **Чайка** (18, 21.00).

«ҚОРАҚУМ: 45° СОЯДА» — **С. Раҳимов номли** (15 17, 19, 21.00, телефон 48-46-71).

«КЕЧИР, АРУНА» — **Қозоғистон** (11, 12, 14, 15, 18.30, 21.00, телефон 35-24-92).

Олимпиадачилар резервларини тайёрлаш группаси бўйича

РЕСПУБЛИКА ЎҚУВ-ТРЕНИРОВКА БИРЛАШМАСИ «САЛОМАТЛИК» ГРУППАЛАРИГА

ҚЎШИМЧА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Машғулотлар ТЕННИС САРОЙИДА («Високовольтний массиви», Черданцев кўчаси) **(соат 19.00 дан 21.00 гача, «ЧИҒАТОЙ» СПОРТ БАЗАСИДА** (Қорақамиш массиви, Зиёмов кўчаси, 11-уйда) **соат 8 дан 10.00 гача давом этади.**

«САЛОМАТЛИК» ГРУППАЛАРИГА КИРУВЧИЛАР СОҒЛИҒИ ТЎҒРИСИДА СПРАВКА, КАСАЛЛИК ВАРАҚАСИДАН КЎЧИРМА, ФОТОСУРАТ ТОПШИРАДИЛАР.

Группаларга кириш учун қуйидаги адреслардан справкалар олиш мумкин. ТЕННИС САРОЙИ — телефонлар: 62-76-84, 62-76-83, «ЧИҒАТОЙ» СПОРТ БАЗАСИ — телефон 29-07-24.

БАҲОР БЎЁҚЛАРИ МУЖАССАМ

Рассомлар шойи газламалар учун баҳорнинг энг ёрқин, энг қувончли бўёқларини танлаб олишган.

Крепдешин энг оммабоп шойи газламадир, енгил дазмолланади, ғижимланмайди. Ундан кенг, енгил, тўлқинли, турли бурмалари бўлган юбкали ёзги кўйлакларни тикса бўлади. Крепдешиндан чиройли блузкалар, миллий услубдаги кенг кўйлакларни ҳам тикиш мумкин.

«ТАШТЕКСТИЛЬШВЕЙТОРГ»НИНГ БАРЧА МАГАЗИНЛАРИДА, ГУМДА, ЦУМДА, САВДО МАРКАЗЛАРИДА, «ТАШОБЛПОТРЕБСОЮЗ»НИНГ «ДЎСТЛИК», «ГЎЗАЛ», «ЧЕҲРА», «ГУНАФША», «ГУЛАНДОМ», МАГАЗИНЛАРИДА СИДИРҒА ВА ГУЛЛИ КРЕПДЕШИНЛАР БОР.

САВДО ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

«УЗТЕКСТИЛЬТОРГ»НИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ БАЗАСИДА

кенг ассортиментда Куйбишев номли Марғилон шойи комбинати, Самарқанд шойи тўқиш фабрикаси ишлаб чиқарган крепдешинлар

МАВЖУД

(1 метрининг баҳоси 9 сўм 10 тийиндан — 13 сўмгача).

Сидирға оқ, зангори, қизил, олча ранг, ҳаво ранг, тўқ сариқ ва сариқ крепдешинлар, гулли, геометрик расмлар солинган ва нўхот гулли крепдешинлар шулар жумласидандир.

«УЗТЕКСТИЛЬТОРГ» ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ БАЗАСИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

Ф. Хўжаев номидаги 1-пойафзал фабрикаси қошида очилган

143-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ: пойафзал қисмларини бичувчилар, заготовка тикувчи, пойафзал тикувчи, тайёр маҳсулотни қабул қилувчи контролёрлар, слесарь ремонтчи, электромонтёр, конструктор-модельер, модали пойафзал тикувчи.

БИЛИМ ЮРТИГА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН 8—10 СИНФНИ ТАМОМЛАГАН ЎҚУВЧИЛАРГА ҲАММА ҲУНАР БЎЙИЧА ЎҚИШ МУДДАТИ 6 ОЙ ВА УЛАР 70 СЎМ СТИПЕНДИЯ БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР. **Практикада ишлаган иш ҳақининг 50 процентини оладилар. Билим юрти қошида ўқувчиларнинг маданий ҳордиқ чиқариши учун пойафзалчилар маданият саройи ва ундаги туристик спорт ва ҳаваскорлик тўгараклари мунтазам равишда ишлайди. Булардан ташқари билим юрти қошида бепул болалар ва аёллар кўйлакларини бичиш-тикиш курси очилган, битирувчиларга гувоҳнома берилади.**

Билим юрти қошида ишчи ёшлар мактаби бор.

ЎҚИШ ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Билим юртини аъло битирган ўқувчиларга техникум ва институтга йўлланма берилади.

Ўқишга киришни хоҳлаганлар қуйидаги ҳужжатларни тақдим қилишлари лозим: директор номига ариза, маълумоти ҳақида ҳужжат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, турар жойидан, саломатлиги ҳақида справкалар, 3х4 см ҳажмида 6 дона фотосурат.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ (якшанбадан ташқари) ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Б. Хмельницкий кўчаси, 6-уй (2, 3, 6, 14-троллейбусларнинг «Пойафзал фабрикаси» бекати). Телефонлар: 53-99-91, 53-99-04.

ТОШКЕНТ ШАҲАРЛАРАРО АВТОМАТ ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИНИНГ ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

Бошқа шаҳардаги абонент билан боғланиш учун «8» рақамини териш зарур, узлуксиз гудок эшитилгач, чақирилаётган абонент яшовчи шаҳар коди ва унинг телефон номери терилади. 42, 44, 62, 66 АТС абонентлари яна ўз телефонларининг номерларини ҳам теришлари керак.

Шаҳарлараро автомат телефон алоқасидан 24, 29, 32, 33, 35, 39, 41, 42, 44, 46, 48, 53, 55, 56, 58, 62, 64, 66, 76, 77, 78, 90, 91, 96-АТС абонентлари фойдаланишлари мумкин. 295ххх, 296ххх, 297ххх, 298ххх, 299ххх, 468ххх, 538ххх, 645ххх, 646ххх, 647ххх, 648ххх, 649ххх номерли абонентлар бундан мустаснодир.

Код ва номерлар терилаётган пайтда рақамлар ўртасидаги муддат 4 секунддан ошмаслиги керак. Номер терилгандан сўнг орадан 30—35 секунд ўтгач боғланиш бўлмаса, трубкани қўйиб, номерни қайтадан териш лозим.

ТОШКЕНТ БИЛАН ШАҲАРЛАРАРО АВТОМАТ ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИГА ЭГА БЎЛГАН ШАҲАРЛАР СПРАВКА ХИЗМАТИНИНГ КОДЛАРИ ВА ТЕЛЕФОНЛАРИ:

Шаҳарларнинг номи	Код	Справка бюроси
Андижон	374422	42222
Актюбинск	31300	22121
Ашхобод	36300	51556
Бухоро	36500	32222
Винница	04300	52222
Владимир	09222	32222
Волгоград	8442	330301
Вологда	81722	22222
Горький	8312	362222
Грозний	87100	34502
Гулистон	36722	22222
Жамбул	32600	30707
Жиззах	37200	22222
Днепропетровск	0560	222222
Душанба	3770	222222
Ереван	8850	527972
Житомир	04100	72222
Ивано-Франковск	03400	22222
Қарағанда	3210	543636
Қарши	37500	45555
Қизил Ўрда	32400	66908
Киев	0442	222222
Киров	83300	22222
Кировоград	05200	22222
Кишинёв	0420	222222
Қўқон	43400	22222
Кўкчетов	31600	62121
Краснодар	86100	50333
Куйбишев	8462	332583
Ленинобод	37900	62222
Ленинград	812	—
Львов	0322	222222
Минск	0170	362222
Москва	095	—
Нальчик	86600	22111
Наманган	36900	62222
Новосибирск	3832	9909111
Нукус	36100	22222
Олмаота	3270	695122
Оржоникидзе	86722	38188
Ўш	33200	21106
Павлодар	3180	752755
Псков	81100	22145
Ростов-Дон	8632	326609
Самарқанд	36600	32222
Саранск	83400	72222
Саратов	84500	25300
Свердловск	3432	209111
Семипалатинск	32200	22121
Ставрополь	86522	64222
Толдиқўрғон	32800	72121
Тбилиси	8832	990203
Термиз	37600	22222
Ульяновск	84200	40222
Уральск	31100	21068
Урганч	36222	62222
Усть-Каменогорск	32300	52222
Фарғона	37300	42222
Фрунзе	3310	254254
Харьков	0570	222222
Целиноград	31700	22121
Чебоксари	83500	22222
Челябинск	3510	361631
Черкасси	04722	22222
Чернигов	04600	22222
Черновци	03700	22222
Чимкент	32500	34645
ОЛМАОТА ОБЛАСТЛАРИНИНГ ШАҲАРЛАРИ ВА РАЙОН МАРКАЗЛАРИ		
Иссиқ	327075	2183
Қапчиғай	32772	21109
Каскелен	32771	91963
Талғар	327074	7501
Узуноғоч	327070	2898
АНДИЖОН ОБЛАСТИ		
Охунбобоев	37475	22222
Қўрғонтепа	37472	11222
Ленинск	37436	22222
Пойтуғ	37431	22222
Хўжаобод	37474	12222
Шаҳрихон	37434	22222
ВОЛГОГРАД ОБЛАСТИ		
Биково	844495	91151
Дубровка	84458	91261
Жирновск	844540	2421
Калач	84472	22952
Камишин	84457	23019
Клетский	84466	—
Котово	844550	—
Кумелженская	84462	—
Ленинск	84478	—
Михайловка	84463	22255
Новоаннинский	84447	—
Октябрьский	84475	—
Палласовка	84492	61835
Средняя Ахтуба	84479	71205
Суровикино	84473	91303
Урюпинск	84442	22492
Фролово	84465	96475
ГОРЬКИЙ ОБЛАСТИ		
Арзамас	83147	32222
Богородск	83170	31550
Дзержинск	83140	51124
Кстово	83145	22222
Павлово	83171	21222
Семенов	83162	21221
ЛЕНИНГРАД ОБЛАСТИ		
Волосово	81273	21090
Волхов	81263	11077
Всеволжск	81270	24344
Виборг	81278	22502
Гатчина	81271	22222, 22233
Кингисепп	81275	62090
Ломоносов	81276	20171, 21333
Лодейное поле	81264	22833
Луга	81272	22163
Сосновий Бор	81269	61333
Тосно	81261	22222
КИЕВ ОБЛАСТИ		
Белая церковь	04463	51299
Володарка	04469	51351
Переяслав-Хмельницкий	04467	52379
Полесское	04492	51332
Тетиев	04460	51332
Фастов	04465	52222
ПЕРМЬ ОБЛАСТИ		
Верашагино	34254	—
Қизил	34255	—
РОСТОВ ОБЛАСТИ		
Волгодонск	86392	22209
Каменск	86365	59085
Миллерово	863015	3509
Новошахтинск	863069	2359
Новочеркасск	86352	23209
Сальск	86372	20080
Таганрог	86344	21414
САРАТОВ ОБЛАСТИ		
Аркадак	74542	21965
Аткарск	74552	—
Балашов	74545	—
Горний	74577	—
Ивантеевка	74579	—
Калининск	74549	—
Красноармейск	74550	22936
Карсний Кут	74560	—
Новие Бураси	74557	—
Новоузенск	74562	—
Озинки	74576	—
Ртишево	74540	—
Самойловка	74548	—
Степное	74566	21953
Татишчево	74558	—
СВЕРДЛОВСК ОБЛАСТИ		
Асбест	34365	24009
Карпинск	34313	22599
Краснотурьинск	34314	22299
Нижние Серьги	34396	—
Первоуральск	34392	22609
Ровда	34397	42325
Серов	34315	24301
Сухой лог	34373	22884
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ		
Оққўрғон	255	91222
Олмалиқ	261	42222
Ангрен	2660	2222
Оҳангарон	2640	2222
Бекобод	2910	2222
Бўка	257	35222
Ғазалкент	274	21409
Гулбаҳор	258	76222
Зафар	293	21222
Калинин	297	54222
Келес	296	56222
Қибрай	295	61222
Паркент	272	92222
Пскент	254	96260
Солдатский	256	72222
Тўйтепа	276	21222
Чиноз	259	21300
Чирчиқ	271	52222
Янгийўл	260	72222
Янгибозор	298	91013

Шаҳарлараро автомат телефон алоқаси бўйича чақирилаётган шаҳар АТС справка бюроси орқали сизга зарур бўлган абонент телефони номери ҳақида маълумот олиш мумкин, бунинг учун сўзлашувга одатдаги тартибда ҳақ тўланади.

39-40-10 ва 33-58-10 телефонлари орқали шаҳарлараро автомат телефон алоқасидан фойдаланиш қоидалари ҳақида маълумот олишингиз мумкин.

Сўзлашув муддати автоматик равишда ҳисобга олинади ва чақирилаётган абонент жавоб бериши билан бошланади.

Диққат: 1983 йил 1 февралдан иш кунлари маҳаллий вақт билан соат 18.00 дан 24.00 гача ва 00.00 дан 07.00 гача, дам олиш ва бошқа кунлари — куну-тун имтиёзли тариф амал қилади. Бу тарифга кўра сўзлашувга одатдагидан 25 процент арзон ҳақ тўланади.

Кредитга сўзлашув ҳақи 15 кунлик муддат ичида тўланиши керак. Белгиланган муддатда ҳисоб тўланмаса, телефон узиб қўйилади. Телефонни улаш қарзни тўлаганлиги ҳақидаги ҳужжат кўрсатилгандан сўнг 3 кун давомида қайта улаш учун 2 сўм тўлагандан сўнг ўтказилади.

Агар телефон узиб қўйилганидан сўнг бир ой давомида қарз узилмаса, абонентнинг телефондан фойдаланиш ҳуқуқи тўхтатиб қўйилади ва қарзни мажбурий ундириб олинади.

Шаҳарлараро гаплашиш учун моддий жавобгарлик (ким гаплашганидан қатъий назар) телефон эгасида бўлади.

Шаҳарлараро телефон алоқасининг хизмати учун ҳақини шаҳарнинг ҳар қандай омонат кассасида: почта алоқа бўлимларида тўлаш мумкин.

Республика шаҳарлараро телефон станциясининг абонентлар билан ҳисоб-китоб қиладиган участкаси меҳнаткашларни иш кунлари 16.00 дан 20.00 гача, шанба куни 9.00 дан 18.00 гача қабул қилади. Дам олиш куни — якшанба.

Справка учун телефонлар 44-32-24, 44-33-34.

Шаҳарлараро гаплашишлар учун ҳақни ўз вақтида тўлашингизни сўраймиз.

БУЮРТМА ХИЗМАТИ ҲАҚИДА

Автоматик алоқа бўлмаган йўналишларга шу куни ва сўнгги икки кунда гаплашиш учун буюртмаларни 07 телефон номери бўйича буюртмалар столи телефонисти қабул қилади.

007 телефон номери бўйича справкалар олиш мумкин.

Огоҳлантириш йўли билан буюртмалар 44-08-13 ва 44-09-12 телефонлари орқали қабул қилинади.

Шаҳарлараро сўзлашувга буюртма 44-09-11 телефони орқали қабул қилинади.

Сутка мобайнида шаҳарлараро автомат телефон алоқаси мавжуд бўлган юқорида кўрсатилган шаҳарларга буюртма қабул қилинмайди. Хабар қилиш кўрсатилган (маълум жойга гаплашишга чақиртириш) ва телефон номерини аниқлаш мақсадидаги буюртмалар (справкалар хизмати бўлмаган жойда) бундан мустаснодир.

х)— Владимир шаҳрида 4 рақамли номерлар олдидадан «2» сонини қўшиш йўли билан 5 рақамли номерларга ўтказилмоқда, иккинчи сони «8» бўлган беш рақамли номерлардаги «8» сони «3» га алмаштирилмоқда.

Масалан: 4415 номери 24415; 8544 номери 23544 бўлади.

Горький шаҳрида 4973хх, 4974хх номерлари 4892хх, 4894хх, 4898хх га ўзгартирилмоқда.

Справкалар учун телефон—44-25-25.

— Днепропетровск шаҳрида 903ххх дан 93ххх га, 908ххх дан 98ххх га, 902ххх дан 92ххх га ўтказилмоқда.

— Киев шаҳрида 613ххх дан 969ххх га ўтказилмоқда. Справкалар учун телефон — 67-12-68.

— Куйбишев шаҳрида 3353ххх дан 3241хх га
3354хх дан 3240хх га
3355хх дан 3259хх га
3356хх дан 3258хх га
3340хх+3349хх дан 3360+3369хх га ўтказилмоқда

Справкалар учун телефон — 33-25-83.

—Ленинград шаҳрида 2399100+2399199 дан 2382100+2382199 га, 2399500+ 2399690 дан 2382500+2382699 га 2399800+2899999 дан 2382800+ 2382899 ўтказилмоқда.

Справкалар учун телефон — 237-25-35, 238-25-50.

— Минск шаҳрида 650ххх дан 693ххх га ўтказилмоқда.

Справкалар учун телефон — 39-11-11.

РЕСПУБЛИКА ШАҲАРЛАРАРО ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯСИ.

ТВ

17 МАЙ — СЕШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

17.40 «Ёшлар адреси». 18.40 «Халқаро музейлар кунига». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Пролетарка»нинг янгиланиши». «Коллектив нимага қодир» туркумидан. 1-кўрсатув. 20.00 СССР халқ артисти Ц. Татишвили куйлайди. 20.25 «Мангу даъват». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-қисм. 5-серия. 21.30 «Время». 22.05 «Жонли сатрлар». Фильм-концерт премьераси. С. Щипачев ижоди ҳақида. 22.45 «Дунё воқеалари». 23.00 «Спорт ҳафталиги». 23.30 Балет артистларининг концерти.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Кичик юлдузлар». Болалар учун фильм-концерт. 18.50 «Пионерлар мамлакатида». 19.20 «Сув ресурсларини муҳофаза қилиш». Ўзбекистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министри И. Х. Журабеков сўзи (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Умр дафтари». Ғ. Ғулом туғилган куннинг 80 йиллигига. 20.30 «Ахборот». 20.50 М. Қориёқубов номли Ўзбек Давлат филармонияси «Шодлик» ашула ва рақс ансамблининг концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Чорвачилик — зарбдор фронт». 22.20 «Наташахоним». Бадиий фильм («Ўзбекфильм»). 23.45 Янгиликлар.

II

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 «Ўқитувчи экрани» (рус.). 18.40 «Багрузин ёзи». Ҳужжатли фильм. 18.50 Абитуриентлар учун. Математика. 19.50 «Яшил майсадаги оқ коптоқ». Телевизион фильм. 20.00 Янгиликлар. 20.20 «Комиссарларнинг набиралари». Ҳужжатли фильм. 20.50 Эстетика асослари. Коммунизм қуриш даврида эстетик маданиятнинг ривожланиши (рус.). 21. 30 МТ II.

18 МАЙ — ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 «Саёҳатчилар клуби». 10.40 «Мангу даъват». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 2-қисм. 5-серия. 11.45 Д. Д. Шостакович. Фортепьяно ва оркестр ижроси учун 1-концерт. 12.05 «Миллионлар университети». Ҳужжатли фильм. 12.30 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 «Сибирь ва Узоқ Шарқ бўйлаб». Ҳужжатли фильмлар: 16.25 «Қўшиқлар Ватанга муҳаббат уйғотади». Литва халқ куйларидан концерт. 16.50 «Болаларга ҳайвонлар ҳақида». Ленинграддан олиб кўрсатилади. 17.20 УССР Давлат телерадиоси бандурачилар триоси ижро этади.

17.50 «Горнчилар, қаердасиз!». 18.35 «Фан ва турмуш». 19.05 «Қуёнча адашиб қолди». Мультфильм. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 РСФСР бадиий коллективларининг концерти. 20.00 Футбол бўйича халқаро учрашув. Австрия—СССР терма командалари. Австриядан олиб кўрсатилади. 21.30 «Время». 22.00 Футбол бўйича Олимпия турнирининг саралаш матчи. Болгария—СССР терма командалари. Болгариядан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (22.41) — «Дунё воқеалари». 23.41 «Спорт ҳафталиги».

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.50 «Кинотомошабин ҳамроҳи». 19.35 «Илҳом». Фильм-концерт. 20.00 А. Вознесенский. Турли йиллар шеърлари. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 Чехословакия «Выходно» фольклор ансамбли. Прагадан олиб кўрсатилади. 21.30 «Время». 22.00 «Гражданин Лёшка». Бадиий фильм.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 Физика. Физика ва илмий-техника революцияси. 12.00 «Завод гудоги янграганда». Телевизион фильм. 12.30 Рус адабиёти. А. Н. Толстой. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари (рус.). 13.00 «Май қувончлари» (такрорий). 13.40 «Князь Константиннинг соати». Телеспектакль (рус.).

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Ғаройиб дўст». «Ғирт мақтанчоқ». Мультфильмлар. 18.30 Болалар учун концерт. 19.00 Ўзбекистон мактаб ўқувчиларининг XXVII спартакиадаси. Бадиий гимнастика. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 Рус тилига бағишланган Республика илмий-амалий конференциясига. «Улуғ Ленин тилини ўрганамиз». Ҳужжатли фильм («Узкинохроника»). 20.05 Халқаро музейлар кунига. «Жаҳон музейлари. Прадо». 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Ҳ. Юсупова, М. Дадабоева ва Х. Қодирова концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.00 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги. 22.15 «Узундан узоқ иш». Бадиий фильм. 23.45 Янгиликлар.

II

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 «Қадимий ғорлар сири». Ҳужжатли фильм. 18.25 Абитуриентлар учун. Физика. 19.25 «Патолог-анатомларнинг Бутуниттифоқ VIII съезди» (рус.). 19.50 «Бувимларнинг сандиғи». Телевизион фильм. 20.00 Янгиликлар. 20.20 «Ҳаммаси учун жавобгар» (рус.). 20.50 Эстетика асослари. Коммунизм қуриш даврида эстетик маданиятнинг ривожланиши. 21.30 МТ II.

4 БЕТ ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги—32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ—32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари—32-55-32; хатлар — 32-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

17 МАЙ, 1983 й. Р. — 07202. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри. Б-2015. ИНДЕКС 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10